

VESI- JA YMPÄRISTÖHALLITUKSEN M O N I S T E S A R J A

Nro 513

**KATSAUS EUROOPAN YHTEISÖN
YMPÄRISTÖLAINSÄÄDÄNTÖÖN
JA TUTKIMUKSEEN**

ETA/EY-työryhmä

VESI- JA YMPÄRISTÖHALLITUKSEN MONISTESARJA

Nro 513

**KATSAUS EUROOPAN YHTEISÖN
YMPÄRISTÖLAINSÄÄDÄNTÖÖN
JA TUTKIMUKSEEN**

ETA/EY-työryhmä

Vesi- ja ympäristöhallitus
Helsinki 1993

Tekijät ovat vastuussa julkaisun sisällöistä eikä siihen voida vedota vesi- ja ympäristöhallituksen virallisena kannanottona.

Julkaisun voi tilata vesi- ja ympäristöhallituksen kansainvälisten asiain yksiköstä.

ISBN 951-47-7351-9

ISSN 0783-3288

Painopaikka: Vesi- ja ympäristöhallituksen monistamo, Helsinki 1993

KUVAILULEHTI

Julkaisija
Vesi- ja ympäristöhallitus

Julkaisun päivämäärä
Lokakuu 1993

Tekijä(t) (toimielimestä: nimi, puheenjohtaja, sihteeri)
ETA/EY-työryhmä: puheenjohtaja Sirkka Haunia, sihteeri Ulla Sonck

Julkaisun nimi (myös ruotsinkielinen)
Katsaus Euroopan Yhteisön ympäristölainsäädäntöön ja tutkimukseen

(Översikt över EG:s miljölagstiftning och forskning)

<i>Julkaisun laji</i>	<i>Toimeksiantaja</i>	<i>Toimielimen asettamispvm</i>
Katsaus	Pääjohtaja Kaj Bärlund	

Julkaisun osat

Tiivistelmä

Katsauksessa tarkastellaan keskeisten EY:n ympäristönsuojelua ja tutkimusta koskevien säädösten sisältöä ja niistä aiheutuvia muutoksia Suomen lainsäädännössä. Katsauksen viimeisessä kappaleessa on tarkasteltu myös EY:n ympäristöntutkimusohjelmia.

Asiasanat (avainsanat)

ETA ja EY, ympäristönsuojelu, tutkimus, säädökset, vaikutukset, lainsäädäntö. Suomi

Muut tiedot

<i>Sarjan nimi ja numero</i>	<i>ISBN</i>	<i>ISSN</i>
Vesi- ja ympäristöhallituksen monistesarja nro 513	951-47-7379-9	0783-3288
<i>Kokonaissivumäärä</i>	<i>Kieli</i>	<i>Hinta</i>
51	Suomi	
<i>Jakaja</i>	<i>Kustantaja</i>	<i>Luottamuksellisuus</i>
Vesi- ja ympäristöhallitus Kansainvälisten asioiden yksikkö Puh. (90) 40 281	Vesi- ja ympäristöhallitus PL 250 00101 Helsinki	Julkinen

PRESENTATIONSBLAD

Utgivare
Vatten- och miljöstyrelsen

Utgivningsdatum
Oktober 1993

Författare (uppgifter om organet: namn, ordförande, sekreterare)
EES/EG arbetsgruppen: ordförande Sirkka Haunia, sekreterare Ulla Sonck

Publikation (även den finska titeln)
Översikt över EG:s miljölagstiftning och forskning
(Katsaus Euroopan Yhteisön ympäristölainsäädäntöön ja tutkimukseen)

<i>Typ av publikation</i>	<i>Uppdragsgivare</i>	<i>Datum för tillsättandet av organet</i>
Översikt	Generaldirektör Kaj Bärlund	*

Publikationens delar

Referat

I översikten beskrivs det centrala innehållet i EG:s miljödirektiv och de förändringar de förorsakar i Finlands miljölagstiftning. I det sista kapitlet beskrivs EG:s forskningsverksamhet och de olika forskningsprogrammen.

Sakord (nyckelord)
EES, EG, miljöskydd, forskning, direktiv, verkningar, lagstiftning. Finland

Övriga uppgifter

<i>Seriens namn och nummer</i> Vatten- och miljöstyrelsens duplikatserie nr 513	<i>ISBN</i> 951-47-7379-9	<i>ISSN</i> 0783-3288
<i>Sidantal</i> 51	<i>Språk</i> Finska	<i>Pris</i>
		<i>Sekretessgrad</i> Offentlig
<i>Distribution</i> Vatten- och miljöstyrelsen Enheten för internationella ärenden Tel. (90) 40 281	<i>Förlag</i> Vatten- och miljöstyrelsen PB 250, FIN-00101 Helsingfors Finland	

SISÄLLYS

ALKUSANAT	7
1 JOHDANTO	9
1.2 EY:n lainsäädäntö	9
1.3 ETA-lainsäädäntö	10
2 YLEISET YMPÄRISTÖÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	10
2.1 Ympäristötiedon saatavuus ja Euroopan ympäristövirasto	10
2.2 Ympäristövaikutusten arviointi	12
2.3 Yhdennetty päästöjen valvonta	13
2.4 Ekohallinta ja auditointi-järjestelmä	13
2.4.1 Ympäristömerkki	14
3 VESI	15
3.1 Talousvedet	15
3.2 Teollisuuden jätevedet	16
3.3 Pohjavedet	20
3.4 Titaanidioksiditeollisuus	21
3.5 Kalavedet	22
3.6 Uimavedet	23
3.7 Maatalouden aiheuttama kuormitus	23
4 ILMA	23
4.1 Ilman laatu	24
4.2 Luvat	24
4.3 Päästöt	24
4.3.1 Polttolaitokset	24
4.3.2 Yhdyskuntajätteen poltto	25
4.3.3 VOC-rajoitukset	25
4.3.4 Otsonikerrokselle haitalliset aineet	25
4.3.5 Polttoaineet	26
5 EUROOPAN YHTEISÖN KEMIKAALEJA KOSKEVAT DIREKTIIVIT	26
5.1 Kemikaalilainsäädännöllä Suomessa toimeenpannut direktiivit	26
5.2 Torjunta-ainelainsäädännöllä Suomessa toimeenpannut EY:n direktiivit	29
6 EUROOPAN YHTEISÖN BIOTEKNIKKAA (GEENITEKNIKKAA) KOSKEVAT DIREKTIIVIT	31
6.1 Tilanne Suomessa	32
7 EUROOPAN YHTEISÖN JÄTEDIREKTIIVIT	32
7.1 Jätelaki	32
7.2 Jäteasetus	33
7.3 Direktiivit	33
7.4 Muita direktiivejä	36
8 MELU	37

9 EY:N LUONNONSUOJELUDIREKTIIVIT	37
10 EY:N TUTKIMUSPOLITIikka	39
10.1 Rooman sopimus ja yhtenäisasiakirja	39
10.1.1 Puiteohjelman toimeenpano	39
10.1.2 Tutkimustoiminnan hallinnointi	40
10.1.3 EY:n kansainväliset suhteet tutkimusasioissa	40
10.2 Maastrichtin sopimus	41
10.3 ETA-sopimus	41
10.4 Kolmas ja neljäs puiteohjelma	42
10.4.1 Kolmas puiteohjelma	42
10.4.1.1 Ympäristöntutkimusohjelma (Environment)	43
10.4.1.2 Mittaus- ja testausohjelma (BCR)	44
10.4.1.3 Muut ympäristöä sivuavat ohjelmat	44
10.4.2 Neljäs puiteohjelma	45
LIITE 1	47
LIITE 2	48
31.7.1991 JÄLKEEN HYVÄKSYTYT ILMANSUOJELUA KOSKEVAT DIREKTIIVIT	49
LIITE 3	50

ALKUSANAT

ETA-sopimus ja EY-neuvottelut ovat tuoneet uusia haasteita ympäristöhallinnolle. Toiminnan yleisiä tavoitteita ovat Suomen ympäristöpolitiikan integrointi EY:n ympäristöpolitiikkaan ja ympäristöohjelman 1995–2005 valmistelu. Erityisen tärkeän osan muodostaa direktiivien sopeuttaminen Suomen lainsäädäntöön ja lupajärjestelmään sekä valvonta- ja muiden toimintakäytäntöjen ja toimintaperusteiden muuttaminen vastaamaan uudistuvaa lainsäädäntöä ja toimintapolitiikkaa. Samoin pohdittavana on seuranta- ja raportointijärjestelmän kehittäminen sekä raportoinnin toteuttaminen.

Vesi- ja ympäristöhallitus asetti keväällä 1993 työryhmän, jonka tehtävänä on suunnitella niitä käytännön toimenpiteitä, joita ETA-sopimuksesta ja Suomen mahdollisesta EY:n jäsenyydestä vesi- ja ympäristöhallitukselle aiheutuu. Työryhmään kuuluvat puheenjohtajana Sirkka Haunia (kva) ja jäseninä Pauli Kleemola (sus), Matti Melanen (VYL), Elina Rautalahti-Miettinen (sus), Kimmo Silvo (tet), Guy Söderman (tht) ja Veli-Matti Tiainen (Tuvy). Sihteerinä toimii Ulla Sonck (kva).

Työryhmä on laatinut tarvittavista toimenpiteistä ehdotuksen, jossa käsitellään tiedonkulkua ja toimintamalleja, tietojen tuottamista eri kohderyhmiä varten, informaatiosivun ja tiedottamisen sekä seurantarjestelmien että koulutuksen kehittämistä. Työryhmän tarkoitus on kehittää toimintaverkko, jota varten on lähdetty selvittämään ETA-sopimuksen ja EY:n eri säädösten ja säädösrühmien vastuuyksiköt sekä yhteyshenkilöt yksiköissä ja osastoissa alamme erityisasiantuntemusta edellyttävässä valmistelutyössä.

Työryhmän työn ensimmäisenä vaiheena on ollut yleisesti ETA-sopimusta ja EY:n ympäristölainsäädäntöä ja -tutkimusta käsittelevän katsauksen toimittaminen. Katsauksen laadinnassa on käytetty apuna ympäristöhallinnon virkamiesten asiantuntemusta sen eri osa-alueilla seuraavasti:

Yleiset ympäristöä koskevat määräykset: erikoissuunnittelija Mikael Hildén, jaostopäällikkö Guy Söderman ja suunnittelija Tarja Söderman

Vesi: toimistoinsinööri Kimmo Silvo

Ilma: ylitarkastaja Sirpa Salo-Asikainen (YM)

Kemikaalit: jaostopäällikkö Esa Nikunen

Biotekniikka: ylitarkastaja Tuija Talsi (YM)

Jätteet: dipl. ins. Juhani Puolanne

Melu: ylitarkastaja Antero Honkasalo (YM)

Tutkimus: tekn. tri Matti Melanen

Myöhemmin tullaan laatimaan yksityiskohtaisempi katsaus siitä, miten vesi- ja ympäristöhallitus ja vesi- ja ympäristöpiirit eri toiminnoissaan joutuvat käytännössä ottamaan huomioon ETA-sopimuksen ja EY:n ympäristölainsäädännön vaikutukset.

Tarkastelu on tapahtunut 15.3.1993 voimassa olleen tilanteen mukaisesti, jonka jälkeen EY:n lainsäädännössä on jo tapahtunut muutoksia. Tarkoitus on täydentää ja ajankohtaistaa katsausta sopivin aikavälein, jolloin voidaan myös täsmällisemmin tarkastella hallintomme sopeutumista ETA- ja EY-kehityksen asettamiin haasteisiin.

1 JOHDANTO

Muistiossa tarkastellaan keskeisten EY:n ympäristönsuojelua ja tutkimusta koskevien säädösten sisältöä ja niistä aiheutuvia muutoksia Suomen lainsäädännössä. Tarkasteluun on otettu mukaan ETA-sopimuksen lisäksi tärkeimmät voimassa ja valmisteilla olevat EY-säädökset.

1.2 EY:n lainsäädäntö

Euroopan yhteisön peruslakina on vuoden 1957 Rooman sopimus, johon on kirjattu EY:n tavoitteet ja toimintasäännöt. Valkoinen kirja vuodelta 1987 sisältää toimintasuunnitelman, jonka avulla saavutetaan sisäiset markkinat. Samana vuonna voimaan tullut Euroopan yhtenäisasiakirja (Single European Act) laajentaa määräenemmistöpäätösten käyttöä ja kirjaa myös ympäristönsuojelun tavoitteet. EY voi säätää asetuksia (regulation) ja direktiivejä (directive) sekä tehdä päätöksiä (decision). Neuvosto ja komissio voivat antaa myös päätöslauselmia (resolutions), suosituksia (recommendations) ja tiedonantoja (communications).

Asetukset ovat sellaisenaan jäsenvaltiota sitovia, luonteeltaan ylikansallista lainsäädäntöä. Ne tulevat jäsenvaltiota, yrityksiä ja yksilöitä sitovaksi sillä, että EY:n neuvosto (council) hyväksyy ne. Asetus ei siis edellytä jäsenvaltioiden voimaansaattamistoimia.

Direktiivit ovat luonteeltaan harmonisointinormeja, joiden voimaantulo edellyttää kansallisen lainsäädännön sopeuttamista. Ne merkitsevät jäsenvaltioille velvoitetta saattaa määräajassa voimaan lainsäädäntö, joka vastaa direktiivin tavoitetta. Jäsenvaltio saa siis itse valita keinot direktiivin määrittelemien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Päätökset ovat sellaisenaan velvoittavia ja ne voidaan kohdistaa jonkin yksittäisen jäsenvaltion hallitukselle tai yksittäiselle oikeushenkilölle tietyn asian sääntelemiseksi.

Kun EY:n komissio toimittaa ehdotuksensa uudeksi EY-lainsäädännöksi EY:n neuvostolle, se toimittaa sen myös EFTA-valtioille tiedoksi. Tämän jälkeen alkaa informaatio- ja konsultaatiomenettely, jonka tarkoituksena on pitää EFTA-valtioita informoituina ehdotuksen käsittelyn eri vaiheista ja muutosehdotuksista sekä EFTA-valtioiden näkökohtien saattaminen EY:n tietoon. EY:n toimielimet ottavat mahdollisuuksien mukaan huomioon näkökohdat tietoisina siitä, että jos EY sisäisesti hyväksyy lainsäädännön, jota EFTA-maat eivät voi hyväksyä, yhtenäinen talousalue kärsii takaiskun. ETA:ssa uusista normeista päätetään nimittäin konsensuksella. Jos yksikin EFTA-valtio vastustaa uusia säännöksiä, ei synny EY:n uutta lainsäädäntöä vastaavia ETA-sääntöjä.

EFTA-valtiot hyväksyttävät ja sisällyttävät kukin omaan oikeusjärjestykseen Euroopan yhteisön asianomaiset säädökset.

Yhtenäisasiakirjan artiklan 130 R mukaan EY pyrkii

- säilyttämään, suojelemaan sekä parantamaan ympäristön tilaa, edistämään kansanterveyttä ja varmistamaan luonnonvarojen varovaisen ja järkevän käytön

- edistämään kansainvälisiä toimia alueellisten ja maailmanlaajuisen ympäristöongelmien ratkaisemiseksi

EY:n periaatteena on ehkäistä ennakolta syntyvät haitat saastuttaja maksaa-periaateella, haittoihin puuttumalla jo niiden syntypaikalla sekä sisällyttämällä ympäristöpolitiikka muuhun yhteiskuntapolitiikkaan. Määräyksessä todetaan lisäksi, että EY:n on toimittava vain silloin, kun yhteiset toimenpiteet edistävät ympäristönsuojelutavoitteiden toteuttamista paremmin kuin kansallisen tason toimet (principle of subsidiarity).

Artiklassa 130 S vahvistetaan määräenemmistöä (Maastrichtin jälkeen) koskeva perussääntö sekä annetaan neuvostolle mahdollisuus päättää milloin määräenemmistöpäätös on riittävä.

Artiklassa 130 T jäsenmaille myönnetään oikeus saattaa voimaan EY-normeja ankarammat määräykset, mikäli ne muutoin ovat sopusoinnussa Rooman sopimuksen periaatteiden kanssa. Tiukempi vaatimustaso ei kuitenkaan saa johtaa kaupan esteiden syntymiseen.

Artikla 100 A tähdentää lainsäädäntöjen harmonisoinnin tärkeyttä muun muassa hallinnollisten kaupan esteiden eliminoimiseksi.

1.3 ETA-lainsäädäntö

EFTA-valtiot ovat hyväksyessään ETA-sopimuksen hyväksyneet suuren joukon EY-lainsäädäntöä. ETA-sopimukseen sisältyvät 31.7.1991 mennessä voimaantulleet merkitykselliset EY-direktiivit ja muu EY-lainsäädäntö. Sen jälkeen hyväksytty uusi ETA:n kannalta olennainen EY-lainsäädäntö liitetään ETA-sopimukseen, kun sopimus hyväksytään. Sen jälkeen EY-lainsäädäntöä liitetään ETA-sopimukseen sopivissa "paketeissa".

ETA-valtiot eivät Euroopan yhteisöön kuulumattomina voi osallistua EY:n sisäiseen päätöksentekoon eivätkä voi estää yhteisöä hyväksymästä uutta lainsäädäntöä, joka ETA-sopimuksen mukaan kuitenkin tulee noudatettavaksi myös EFTA-maissa. Kohtuuden nimissä onkin päädytty järjestelmään, jossa EFTA-valtioista olevat asiantuntijat voivat osallistua EY:n komission ehdotusten valmisteluun samalla tavalla kuin asiantuntijat EY:n jäsenvaltioista.

2 YLEISET YMPÄRISTÖÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

2.1 Ympäristötiedon saatavuus ja Euroopan ympäristövirasto

Neuvoston direktiivi, annettu 7 kesäkuuta 1990, ympäristötiedon saatavuudesta
Council Directive of 7 June 1990 on the freedom of access to information on the Environment
90/313/EEC

Direktiivin lähtökohtana on se, että kaikki viranomaisten keräämä, tallentama ja hallussaan pitämä ympäristötieto on julkista. Tämä vastaa suomalaista julkisuuslain-säädäntöä, jossa kaikkien julkisten asiakirjojen suhteen noudatetaan julkisuusperiaatetta

(AsiakJulkL ja erityissäädökset) eli Suomen lainsäädäntö täyttää jo nykyisellään lähes kaikki direktiivin vaatimukset. Monessa muussa Euroopan maassa tällaista julkisuusperiaatetta ei ole. Direktiivin tietosuojasäännöt vastaavat myös AsiakJulkL; sen sijaan "karenssiaikaa" tutkimustiedoille ei sallita.

Tilastotoimesta EY on antanut lukuisia säännöksiä, joiden kanssa direktiivi on osittain ristiriidassa. EY:n tilastointia koskevan lainsäädännön mukaan tilastointitarkoituksia varten kerätty tieto ei ole julkista ja vapaasti käytettävissä. Näin ollen vesi- ja ympäristöhallituksen keräämä ympäristötieto olisi käytettävissä vapaasti myös esim. Tilastokeskuksen tilastoihin, mutta Tilastokeskuksen omiin tilastoihinsa keräämää tietoa ei puolestaan tarvitsisi luovuttaa vesi- ja ympäristöhallituksen tai muiden viranomaisten käyttöön.

Ympäristötiedon saatavuutta koskevan direktiivin vaikutuksista on tehty ympäristöministeriön tilaama selvitys: Jukka Similä (1993), "Euroopan yhteisö, ympäristötieto ja Suomi".

Neuvoston asetus, annettu 7.5. 1990, Euroopan ympäristövirastosta ja Euroopan ympäristötietorekisteristä

Council Regulation of 7 May 1990 on the establishment of the European Environment Agency and the European environment information and observation Network
90/1210/EEC

Asetuksella päätettiin Euroopan ympäristöviraston perustamisesta, jonka tehtävänä on kerätä, käsitellä, arvioida ja julkaista tietoja Euroopan ympäristön tilasta EY:n komission alaisuudessa. Sen valmistavaan toimintaan osallistuvat jo tätä nykyä EY-maiden lisäksi EFTA-maat ja Itä-Euroopan maat. Tällä hetkellä ympäristövirasto toimii väliaikaisella mandaatilla EEA:n johtoryhmänä (EEA Task Force), koska viraston lopullinen sijaintipaikka on vielä avoin. Virastolla on eurooppalainen tietoverkko, jossa kansalliset keskuskeskukset (National Focal Points) vastaavat tietojen toimittamisesta yhteiseurooppalaisiin tietorekistereihin ja julkaisuihin.

Osallistujamaihin perustetaan lisäksi teemakeskuksia, jotka vastaavat keskitetysti oman aihepiirinsä ympäristötiedon koordinoinnista koko Euroopassa.

Euroopan ympäristövirasto vastaa myös jo vuodesta 1985 toteutetun pysyvän CORINE-tietojärjestelmän ylläpidosta (Council Decision 85/338 of 27 June on the adoption of the Commission work programme concerning an experimental project for gathering, coordinating and ensuring the consistency of information on the state of the environment and natural resources in the Community).

Suomessa ympäristöministeriö on nimennyt Ympäristötietokeskuksen kansalliseksi keskuskeskukseksi, joka on osallistunut CORINE-tietojärjestelmän tietojen keruuseen sekä Euroopan ympäristön tilaraportin laadintaan vuosina 1991–1993 koordinoimalla tiedonkeruuta vesi- ja ympäristöhallinnossa. Näiden hankkeiden yhteydessä on osin huomattu suomalaisten tietojen yhteensopimattomuus eurooppalaisten tietojärjestelmien kanssa. Vesi- ja ympäristöhallinnon tiedonkeruu tulisikin tulevaisuudessa kehittää vastaamaan paremmin EY:n tarpeita. EY:ssä on keskitytty päästökartoituksiin, biologiin kartoituksiin ja maanpeitekartoituksiin. Näiden osalta nykyiset suomalaiset kartoitusmenetelmät ja -järjestelmät ovat liian karkeita ja niitä tulisi ensisijaisesti tarkentaa vastaamaan myös EY:n tarpeita.

Suomen vesi- ja ympäristöhallinnossa on korkealaatuista asiantuntemusta useilta eri aloilta, joten suomalaisella teemakeskuksella olisi hyvät mahdollisuudet palvella Euroopan ympäristövirastoa. Neuvottelut teemakeskuksen perustamisesta Suomeen voidaan aloittaa, kun virasto on virallisesti perustettu. Asiantuntemusta ja mahdollisia teemakeskusvaihtoehtoja tulisi kuitenkin selvittää tarkoin ennen virallisten neuvottelujen alkamista.

2.2 Ympäristövaikutusten arviointi

Neuvoston direktiivi, annettu 23.6.1985, eräiden julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista

**Council Directive of 23 June 1985 on the assesment of the effects of certain public and private projects on the environment
85/337/EEC**

Direktiivissä säädetään tiettyjen hankkeiden (hankeluettelo liitteessä 1) ympäristövaikutusten selvitys- ja arviointimenettelystä jäsenvaltioissa. Sen, että jäsenvaltioiden julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arviointia koskeva lainsäädäntö on erilaista, on katsottu aiheuttavan kilpailuolojen vääristymistä ja siten suoraan vaikuttavan yhteismarkkinoiden toimintaan.

Direktiivissä määritellään yleiset tavoitteet ja periaatteet sellaisten julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista, joilla on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia toisen jäsenvaltion alueella. Ympäristövaikutusten arviointimenettely voidaan sisällyttää kunkin jäsenvaltion olemassa oleviin ympäristölupamenettelyihin tai sitä varten voidaan tarvittaessa luoda uusia järjestelmiä. Lupahakemuksen ja direktiivissä säädettyjen tietojen on oltava yleisesti saatavilla ja kansalaisille on varattava mahdollisuus esittää mielipiteensä ennen hankkeen aloittamista. Jos hankkeella on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia toisen jäsenvaltion alueella, vastaavat tiedot on toimitettava kyseiselle valtiolle. Toimivaltaisen viranomaisen on tiedotettava kansalaisille päätöksen sisällöstä ja myös mahdollisista päätökseen liittyvistä ehdoista ja perusteluista, mikäli jäsenvaltion lainsäädäntö sitä edellyttää.

Direktiivin liitteiden luetteloihin sisältyvien hankkeiden ympäristövaikutusten selvittämistä edellytetään Suomessa useiden eri lakien nojalla. Menettelytavat muun muassa kansalaisten osallistumisen järjestämiseksi kuitenkin vaihtelevat. Lainsäädäntö ei myöskään kata kaikkia hankeryhmiä, eivätkä lupahakemuksissa edelletetyt tiedot ympäristövaikutuksista täytä direktiivin vaatimuksia. Suomen ja naapurivaltioiden välisiä suhteita ympäristöön merkittävästi vaikuttavien hankkeiden yhteydessä sääntelevät kahdenväliset ja monenkeskiset sopimukset. Suomessa on tarkoitus säätää yhtenäistä ympäristövaikutusten selvittämistä ja arviointia koskevasta menettelystä, johon sisältyy viranomaisten ja kansalaisten osallistuminen arviointiin direktiivin liitteissä määriteltyjen hankkeiden osalta. Hankeluettelo on ehdotuksen mukaan eräiltä osin laajempi kuin direktiivin luettelo, koska siinä otetaan huomioon Suomen erityisolosuhteet. Lakiesitys on parhaillaan hallituksen käsittelyssä.

2.3 Yhdennetty päästöjen valvonta

Komission ehdotus neuvoston direktiiviksi yhdennettystä päästöjen estämisestä ja valvonnasta (6.version)

Proposal for a Council Directive on integrated pollution prevention and control (IPC)

Direktiiviehdotuksen tavoitteeksi on määritelty sellaisten menettelytapojen luominen, joilla mahdollisimman pitkälle estetään tai vähennetään teollisuuslaitosten aiheuttamaa ympäristön pilaantumista kokonaisuutena. Lähtökohtana on ympäristön pilaantumisen-
gelmien ehkäiseminen jo ennakolta huolehtien samalla, ettei pilaantumista siirretä ympäristöelementistä (maa, ilma, vedet) toiseen.

Direktiiviehdotuksessa esitetään vähimmäisvaatimukset liitteessä mainittuja teollisuus-
prosesseja koskevien ympäristölupien sisällöstä ja päästöjen valvonnan järjestämisestä. Keskeisenä on vaatimus eri päästötyyppisiin kohdistuvien lupajärjestelmien koor-
dinoinnista. Valtioiden, joilla ei ole yhtä ympäristölupaviranomaista, tulee nimetä sopiva viranomaistaho huolehtimaan koordinoinnista.

Ympäristöluvan tulee sisältää päästörajat direktiiviehdotuksen liitteessä lueteltujen aineiden päästöille lukuunottamatta hyvin vähäisiä päästömääriä. Päästörajien edellytetään perustuvan parhaalla käytettävissä olevalla teknologialla (BAT) saavutettavaan tasoon. Tietyin varauksin BAT-vaatimuksesta voidaan kuitenkin poiketa. Lupia pitää tarkistaa vähintään seitsemän vuoden välein. Lupaehdot ja käytetyt teknologiat tulee ilmoittaa kolmen vuoden välein (1.7.1998 alkaen) komissiolle, joka julkaisee selvityksiä eri maissa sovellettavista käytännöistä. Raja-arvotasojen edellytetään eri maissa saavuttavan tietyn yhtenäisyyden pitkällä aikavälillä, mihin päästäneen komissiotasoisien koordinoinnin ja teollisuuden välisellä yhteistyöllä. Ehdotuksessa arvioidaan lisäksi olevan tarvetta komissiotasolla ohjata BAT-käsitteen määrittelyä teollisuudenalakohtaisesti, joskin siinä on selvästi ilmaistu, ettei BAT-käsitettä sidota tiettyihin teknisiin standardeihin.

Lupahakemukset, lupapäätökset ja tarkkailutulokset on direktiiviehdotuksen mukaan oltava julkisesti saatavilla ellei niissä ole liike- tai valtiosalaisuuksia.

Ehdotuksessa valtioille sallitaan mahdollisuus ottaa käyttöön direktiiviä tiukempia määräyksiä ja rajoituksia sekä taloudellisia ohjauskeinoja.

Direktiivi tulisi koskemaan uusia laitoksia 1.7.1995 alkaen ja olemassaolevia laitoksia (toiminnassa tai rakennettu ennen 1.7.1995) viimeistään 30.6.2005. Direktiivi ei ainakaan aluksi korvaisi muissa ympäristönsuojelua koskevissa direktiiveissä olevia raja-arvosäännöksiä.

IPC-direktiivi joudutaan Suomessa mahdollisesti panemaan täytäntöön vuoden 1995 aikana. Direktiivin edellyttämiä lainsäädännöllisiä ja hallinnollisia muutoksia ei tois-
taiseksi ole virallisesti selvitetty.

2.4 Ekohallinta ja auditointi-järjestelmä

Neuvoston asetus, annettu 29.6.1993, teollisuudessa toimivien yhtiöiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ekohallinta ja auditointi-järjestelmään

Council Regulation of 29 June 1993 allowing voluntary participation by companies in the industrial sector in a Community eco-management and audit scheme 93/1836/EEC

Asetuksen (regulaation) keskeisenä tavoitteena on luoda järjestelmä, jonka seurauksena yritykset ryhtyvät omatoimisesti vähentämään toiminnastaan aiheutuvia ympäristöhaittoja. Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä ("environmental management system") antaa yritykselle mahdollisuuden toteuttaa menettelyjä ympäristönsuojelunsa jatkuvaksi parantamiseksi. Hallintajärjestelmän avulla yritys pyrkii saavuttamaan ympäristöpolitiikkansa mukaiset tavoitteet ja osoittamaan muille tulokset.

Ekohallinta ja auditointi –järjestelmän tarkoituksena on arvioida ja parantaa yrityksen ympäristöasioiden hoitoa sekä tuottaa kansalaisten käyttöön tarkoituksenmukaista tietoa. Järjestelmässä luodaan ja pannaan täytäntöön yrityksen ympäristönsuojelujärjestelmät. Lisäksi arvioidaan systemaattisesti, objektiivisesti ja tietyin väliajoin järjestelmien toimivuus (auditointi). Yleisölle annetaan ympäristötoimien tehokkuudesta asianmukaista tietoa.

Lähtökohtana on se, että yritykset voivat rekisteröityä vapaaehtoisesti järjestelmään (tuotantolaitoskohtaisesti). Rekisteröidyt tuotantolaitokset sitoutuvat noudattamaan asetuksessa mainittuja sääntöjä ja menettelytapoja. Yritys voidaan poistaa järjestelmän piiristä, jos se ei kykene noudattamaan asetuksessa mainittuja ehtoja. Järjestelmää voidaan soveltaa suuryritysten lisäksi kevennettynä myös pk-teollisuudessa.

Yrityksien uskotaan liittyvän järjestelmään taloudellisista syistä, koska ympäristönsuojelusta on tullut yhä merkittävämpi kilpailukeino. Järjestelmä ei korvaa viranomaisvalvontaa, mutta avaa uusia mahdollisuuksia rationalisoida ja kehittää ympäristönsuojelun ohjaus- ja valvontamenettelyitä.

Ekohallinta ja auditointi –järjestelmän käyttöönottoa ja siihen liittyviä toimenpiteitä Suomessa pohditaan ympäristöministeriön työryhmässä.

2.4.1 Ympäristömerkki

Neuvoston asetus annettu 23 päivänä maaliskuuta 1992, yhteisön ympäristömerkin myöntämismenettelystä

Council regulation of 23 march 1992 on a community eco-label award scheme 92/880/EEC

Asetuksessa määrätään menettelytavat, joilla yhteisössä tuotteille myönnetään ympäristömerkki. Merkinnän tavoitteena on edistää ympäristölle vähemmän haitallisten tuotteiden suunnittelua, valmistusta ja markkinointia sekä lisätä kuluttajien tietoja tuotteiden ympäristövaikutuksista. Merkkiä ei saa myöntää vaarallisiksi luokitelluille tuotteille tai tuotteille, joiden valmistusprosessi on ympäristön tai terveyden kannalta todennäköisesti huomattavan haitallinen.

Ehdotus merkin myöntämiskriteereiksi valmistellaan tavallisesti jossakin jäsenmaassa. Ennen kuin sitä käsitellään jäsenmaiden edustajista koostuvassa komiteassa, komissio kuulee ehdotuksesta ainakin EY:n teollisuus-, kauppaa-, kuluttaja- ja ympäristöjärjestöjen edustajien mielipiteet. Normaalitapauksessa komissio vahvistaa tietyn tuoteryhmän ympäristömerkin myöntämiskriteerit jäsenmaiden edustajista koostuvan komitean käsittelyn jälkeen. Kriteerit julkaistaan komission päätöksinä EY:n virallisessa lehdessä. Luokitusperusteita laadittaessa pyritään ottamaan huomioon muun muassa tuotteen

valmistuksesta, jakelusta, käytöstä ja jätehuollosta ympäristön eri osa-alueille aiheutuvat haitat.

Ensimmäiset kriteerit hyväksyttiin EY:ssä heinäkuussa 1993 pesuaineille. Valmisteilla on kriteereitä kymmenille muille tuoteryhmille. Merkin hakeminen on vapaaehtoista. Tiettyä valmistetta koskevat hakemukset tulee osoittaa sen jäsenmaan nimetylle vastuuelimelle, johon valmistetta EY-alueelle ensimmäiseksi tuodaan, tai jossa se saatetaan markkinoille ensimmäisen kerran. Hakemuksen käsittelystä laskutetaan noin 500 ECUa käsittelykustannuksina ja, jos merkki myönnetään peritään vuosimaksuna 0,15 % tuotteen myynnin arvosta Euroopan yhteisössä, kuitenkin vähintään 500 ECUa.

EY:n asetus mahdollistaa myös muiden ympäristömerkkijärjestelmien säilyttämisen, vaikka sillä pyritään pitkällä aikavälillä korvaamaan muut esimerkiksi kansalliset järjestelmät. Suomi osallistuu pohjoismaiseen, Suomen, Ruotsin ja Norjan ympäristömerkkijärjestelmään, jossa yhteistyönä valmisteltuja kriteereitä on toistaiseksi valmiina noin 20 tuoteryhmälle ja valmisteilla on samaa suuruusluokkaa oleva määrä. Kriteerit sovitaan Pohjoismaiden kesken ja kansallinen vastuutaho (Suomessa Standardisoimisliitto, SFS) myöntää merkin yksittäiselle tuotteelle. EY:n ja Pohjoismaiden ohjelmat eivät ole keskenään ristiriidassa ja tulevaisuudessa pyritään yhteistyötä järjestelmien kesken edelleen lisäämään.

3 VESI

3.1 Talousvedet

Neuvoston direktiivi, annettu 16.6.1975, jäsenvaltioissa juomaveden valmistamiseen tarkoitetun pintaveden laatuvaatimuksista

Council Directive of 16 June 1975 concerning the quality required of surface water intended for the abstraction of drinking water in the Member States
75/440/EEC

Direktiivin tarkoituksena on varmistaa, että talousveden valmistamiseen käytetty pintavesi täyttää tietyt vähimmäislaatuvaatimukset. Lisäksi heikkolaatuisia raakavesiä edellytetään parannettaviksi. Direktiivissä annetaan varsin yksityiskohtaisia määräyksiä raakavedenottovesistöjen tarkkailusta.

Vesilaitosten käyttämät pintavesilähteet tulee luokitella kolmeen luokkaan direktiivin liitteessä I esitettyjen kolmen vedenkäsittelytason mukaisesti.

Direktiivin liitteessä II määritellään suuret ja niiden raja-arvot, joita käytetään luokituksessa veden laadun kriteereinä (yhteensä 39 suuretta). Osalle muuttujista annetaan ehdottomat ja osalle ohjeelliset raja-arvot. Mikäli vesi ei täytä heikoimman luokan (A3) vaatimuksia, sitä saa käyttää talousveden valmistamiseen ainoastaan poikkeustapauksissa. Direktiivin raja-arvoista sallitaan eräissä tapauksissa poikkeamia.

Kansallisten viranomaisten on laadittava toimintasuunnitelmat heikkolaatuisten (A3-luokka) raakavesien tilan parantamiseksi.

Suomessa direktiivi pannaan täytäntöön vesilain nojalla annettavalla valtioneuvoston päätöksellä. Direktiivin laatuvaatimukset voidaan Suomessa vähäisiä poikkeuksia

lukuunottamatta täyttää hyvin, joskin raakavesien tarkkailukäytäntöjä joudutaan muuttamaan. Osaa direktiivin vedenlaatusuureista ei voida pitää Suomessa kovin tarkoituksenmukaisina. Vesi- ja ympäristöpiireille annetaan valvontavastuu raakavesien laadusta ja tarkkailusta sekä vesi- ja ympäristöhallinnolle tehtävä laatia tarvittavat toimintasuunnitelmat.

Neuvoston direktiivi, annettu 9.10.1979, jäsenvaltioissa sovellettavista juomaveden valmistamiseen tarkoitetun pintaveden määrittymenetelmistä sekä näytteenotto- ja analysointitiheydestä

Council Directive of 9 October 1979 concerning methods of measurements and frequencies of sampling and analysis of surface water intended for the abstraction of drinking water in the Member States

79/869/EEC

Direktiivi täydentää direktiiviä 75/440/ETY määrittelemällä pintavesien laatusuureiden mittaamenetelmät, sallittavat poikkeamat ja näytteenottotiheydet.

Suomessa raakavesien tarkkailuohjelmat joudutaan tarkistamaan direktiivin vaatimusten mukaisiksi. Tarkkailuohjelmat hyväksyy ja niiden toteuttamista valvoo vesi- ja ympäristöpiiri.

Neuvoston direktiivi, annettu 15.7.1980, juomaveden laadusta

Council Directive of 15 July 1980 relating to the quality of water intended for human consumption

80/778/EEC

Direktiivi määrittelee sellaisen talousveden laatuvaatimukset, jota käytetään suoraan kulutukseen tai ruoka-aineiden teolliseen valmistukseen. Direktiivi ei koske luonnon kivennäisvesiä eikä lääketieteellisiin tarkoituksiin käytettävää vettä.

Kansallisten viranomaisten tulee määritellä juomavedelle direktiivin liitteen I suureille raja-arvot, jotka eivät saa olla heikompia kuin raja-arvot direktiivin liitteen I taulukoissa. Direktiivin liitteen I taulukoissa D ja E on määritelty teolliseen käyttöön otetun talousveden myrkyllisyyttä ja mikrobiologista laatua kuvaavien suureiden raja-arvot. Direktiivi määrittelee ehdot, joilla liitteen vaatimuksista saadaan poiketa. Näytteenottoa ja analysointia koskevat vaatimukset sisältyvät direktiivin liitteisiin II ja III.

Direktiivin määräykset pannaan Suomessa täytäntöön terveydenhoitolain nojalla annettavalla sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön päätöksellä. Vesilaitosten kannalta olennaisin muutos on, että aikaisemmin suosituksena annetut muut kuin terveystieteelliset laatuvaatimukset muuttuvat sitoviksi määräyksiksi. Valvontatutkimuksiin sisältyvien määritysten lukumäärä lisääntyy. Lisäksi suurilla laitoksilla kasvaa myös tutkimustiheys.

3.2 Teollisuuden jätevedet

Neuvoston direktiivi, annettu 4.5.1976, tiettyjen yhteisön vesiympäristöön päästettyjen vaarallisten aineiden aiheuttamasta pilaantumisesta

Council Directive of 4 May 1976 on pollution caused by certain dangerous substances discharged into the aquatic environment of the Community

76/464/EEC

Direktiivi 76/464/ETY on teollisuuden jätevesiä koskeva ns. puitedirektiivi, jossa säädellään ympäristölle vaarallisten tai haitallisten aineiden päästöistä vesiin. Tämän direktiivin nojalla on myöhemmin annettu direktiivit (ns. tytärdirektiivit) 82/176/ETY, 83/513/ETY, 84/156/ETY, 84/491/ETY, 86/280/ETY, 88/347/ETY ja 90/415/ETY.

Direktiivi 76/464/ETY edellyttää, että kansallisesti ryhdytään toimenpiteisiin, joilla estetään direktiivin liitteen luetteloon I kuuluvien aineiden aiheuttama vesien pilaantuminen ja joilla vähennetään vesien pilaamista direktiivin luetteloon II kuuluvilla aineilla.

Luettelo I sisältää aineita, jotka ovat myrkyllisiä, pysyviä ja bioakkumuloituvia, kuten organohalogeeni-, organotina- ja organofosforiyhdisteet, syöpää aiheuttavat aineet, pysyvät öljyt ja öljyperäiset hiilivedyt sekä elohopea ja kadmium yhdisteineen. Toistaiseksi EY:n neuvostossa on edellä mainituilla ns. tytärdirektiiveillä hyväksytty päästöraja-arvot seitsemälletoista direktiivin luetteloon I kuuluvalla ympäristölle vaaralliselle aineelle (Hg, Cd, HCH, HC14, DDT, PCP, aldrini, dieldriini, endriini, isodriini, HCB, HCBd, CHCl3, EDC, TRI, PER, TCB).

Direktiivin luetteloon I kuuluvan aineen päästäminen vesiin ja yleiseen viemäriin edellyttää määrääjain tarkistettavaa lupaa, jossa on kyseistä ainetta koskevat päästömääräykset. Kutakin lupaa varten maan toimivaltainen viranomainen voi asettaa tiukemmat raja-arvot, kuin mitä neuvosto on asettanut. Direktiivin mukaan lupa on evättävä, mikäli lupavelvollinen ei pysty noudattamaan päästömääräyksiä.

Direktiivin luettelossa I mainittuihin ryhmiin kuuluvat aineet, joille ei ole vahvistettu raja-arvoja, katsotaan kuuluviksi direktiivin luetteloon II. Lisäksi luetteloon II sisältyy mm. 20 metallia, syanidit, fluoridit, silikoniyhdisteet, biosidit, fosfori ja haitallisesti happitasapainoon vaikuttavat aineet. Kansallisen lupaviranomaisen tulee määrätä luettelon II aineiden päästöille rajoitukset. Päästörajoitusten tulisi pohjautua vesistön tilalle asetettuihin laatutavoitteisiin ja ottaa huomioon viimeisin taloudellisesti toteuttamiskelpoinen teknologia päästöjen vähentämiseksi. Luetteloon II kuuluvien aineiden päästöjen rajoittamiseksi edellytetään myös laadittavaksi kansallisia ohjelmia.

Direktiivin 76/464/ETY määräykset sekä tämän direktiivin nojalla annettujen muiden direktiivien määräykset pannaan Suomessa täytäntöön vesilain nojalla annettavalla valtioneuvoston päätöksellä. Määräysten valvonnasta huolehtii vesi- ja ympäristöhallinto. Suomessa tullaan soveltamaan direktiivin mukaisia päästörajoituksia sen sijaan, että otettaisiin lähtökohdaksi vastaanottovesistön laatutavoitteet.

Valtioneuvoston päätöksellä tultaneen kieltämään eräiden direktiivin luetteloon I sisältyvien kloorattujen orgaanisten yhdisteiden päästöt vesiin ja viemäriin. Muille luettelon I aineiden päästöille on vesioikeuden luissa annettava päästömääräykset, jotka täyttävät direktiivien vaatimukset. Lupia joudutaan tarkistamaan erityisesti elohopea-, kadmium-, EDC-, TRI- ja PER-päästöjen osalta. Useissa tapauksissa myös näiden aineiden tarkkailukäytäntöä pitää tarkistaa. Valvontaviranomaisen edellytetään lisäksi selvittävän, ettei luettelon II aineita sisältäviä jätevesiä, vähäisiä määriä lukuunottamatta, johdeta vesistöihin ilman vesioikeuden lupaa.

Suomessa tulisi laatia erityiset ohjelmat direktiivin luettelon I aineiden päästöjen vähentämiseksi ja estämiseksi. Myös luettelon II aineiden päästöjen rajoittamiseksi edellytetään ohjelmia ja vesistöjen laatutavoitteiden asettamista.

Neuvoston direktiivi, annettu 22.3.1982, kloorialkaalielektrolyysiteollisuuden elohopeapäästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista

Council Directive of 22 March 1982 on limit values and quality objectives for mercury discharges by the chloralkali electrolysis industry, 82/176/EEC

Direktiivissä annetaan määräyksiä elohopeapäästöistä ja niiden valvonnasta laitoksissa, jotka tuottavat klooria alkalikloridien elektrolyysin avulla. Kansalliset viranomaiset saavat myöntää elohopean ja sen yhdisteiden päästölupia vain, jos ne täyttävät direktiivin liitteissä I ja II asetetut päästöraja-arvot tai vedenlaatutavoitteet. Luvat tulee tarkistaa vähintään neljän vuoden välein. Uusilta laitoksilta edellytetään parasta käytävissä olevaa teknologiaa elohopeapäästöjen estämiseksi. Mittaus- ja tarkkailumenettelyistä on annettu vaatimuksia direktiivin liitteissä III ja IV.

Suomessa toimii kolme direktiivin piirissä olevaa teollisuuslaitosta, joilla on vesioikeuden luvat. Direktiivin raja-arvovaatimukset täyttyvät jo nykyisellään.

Neuvoston direktiivi, annettu 26.9.1983, kadmiumpäästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista

**Council Directive of 26 September on limit values and quality objectives for cadmium discharges
83/513/EEC**

Direktiivi koskee useimpia teollisuudesta tulevia kadmiumpäästöjä, lukuunottamatta fosforihappo-, lannoite- ja rautateollisuutta. Päästöraja-arvot (ominaiskuormitukset ja pitoisuudet) eri teollisuussektoreille sekä laatutavoitteet erilaisille purkuvesistöille on esitetty direktiivin liitteissä I ja II. Määrittelyistä ja tarkkailumenettelyistä on säädetty direktiivin liitteissä II ja IV. Uusilta laitoksilta edellytetään parasta käytävissä olevaa teknologiaa, jota ei ole kuitenkaan normeerattu. Luvat tulee tarkistaa vähintään neljän vuoden välein.

Direktiivin piiriin kuuluu Suomessa noin 10 laitosta, jotka pääosin toimivat vesioikeuden luvan nojalla. Eräillä pintakäsittelylaitoksilla on liittymissopimus yleisen viemärlaitoksen kanssa. Kadmiumpäästöt ovat tarkkailun piirissä, mutta niille ei ole kaikissa tapauksissa asetettu päästörajoja lupaehtoihin. Direktiivin vaatimustaso voidaan jo nykyisellään täyttää, mutta lupiin sisältyviä kadmiumin päästömääräyksiä on tarkistettava.

Neuvoston direktiivi, annettu 8.3.1984, muiden alojen kuin kloorialkalielektrolyysiteollisuuden elohopeapäästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista

**Council Directive of 8 March 1984 on limit values and quality objectives for mercury discharges by sectors other than the chloralkali electrolysis industry
84/156/EEC**

Direktiivi säätelee elohopeapäästöjä, jotka ovat peräisin muunlaisista teollisuusprosesseista kuin kloorialkaliprosessista. Elohopean päästömääräysten on vähintään täytettävä raja-arvot tai laatutavoitteet, jotka on esitetty liitteissä I ja II. Muille elohopean päästölähteille, jotka eivät ole teollisuuslaitoksia ja joihin ei käytännössä voida soveltaa raja-arvoja, kansallisten viranomaisten tulee laatia ohjelmat elohopeakuormituksen välttämiseksi tai estämiseksi.

Direktiivi koskee Suomessa viittä teollisuuslaitosta, joiden elohopeapäästöt täyttävät direktiivin asettamat vähimmäisvaatimukset. Luissa olevat elohopeaa koskevat päästömääräykset tulee tarkistaa vähintään neljän vuoden välein.

Neuvoston direktiivi, annettu 9.10.1984, heksakloorisykloheksaanipäästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista

**Council Directive of 9 October 1984 on limit values and quality objectives for discharges of hexachlorocyclohexane
84/491/EEC**

Tässä direktiivissä annetaan heksaklorosykloheksaania (HCH) tuottaville laitoksille vähimmäisvaatimuksia HCH päästöjen raja-arvoiksi. HCH:n gammaisomeeria eli lindaania käytetään eräissä maissa torjunta-aineena. Raja-arvot ja vastaanottovesistön laatutavoitteet on esitetty direktiivin liitteissä I ja II sekä määritelty mittausmenetelmät ja tarkkailumenettelyt direktiivin liitteissä II ja IV.

Suomessa ei nykyisin valmisteta HCH:ta, joten direktiivillä ei ole Suomessa soveltamiskohdetta. Myös lindaanin käyttö torjunta-aineena on Suomessa kielletty. Valtioneuvoston päätöksellä tultaneen kieltämään HCH:n päästöt vesiin ja viemäriin.

Neuvoston direktiivi, annettu 12.6.1986, direktiivin 76/464/ETY liitteessä olevaan luetteloon I sisältyvien tiettyjen vaarallisten aineiden päästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista

**Council Directive of 12 June 1986 on limit values and quality objectives for discharges of certain dangerous substances included in List I of the Annex to Directive 76/464/EEC
86/280/EEC**

Tällä direktiivillä pyrittiin nopeuttamaan puitedirektiivin 76/464/ETY toteuttamista sisällyttämällä siihen yleisiä raja-arvoihin, päästöjen valvontamenettelyihin, vastaanottovesistön laatutavoitteisiin ja mittaukseen liittyviä määräyksiä. Kolmelle direktiivin 76/464/ETY luetteloon I kuuluvalla aineella (hiilitetrakloridi, DDT, pentakloorifenoli) on annettu spesifiset päästöraja-arvot ja laatutavoitteet direktiivin liitteessä II. Liitettä II on myöhemmin täydennetty kahdella uudella direktiivillä 88/347/ETY ja 90/415/ETY.

Direktiivissä on jäsenmaille asetettu velvoite laatia ohjelmat direktiivin liitteessä II mainittujen aineiden päästöjen estämiseksi ja vähentämiseksi mukaanlukien hajakuorituslähteet. Uusille laitoksille tulee päästöraja-arvoja määritettäessä soveltaa parhaan käytettävissä olevan teknologian periaatetta. Luvat tulee tarkistaa vähintään neljän vuoden välein.

Suomessa ei valmisteta hiilitetrakloridia, DDT:tä tai pentakloorifenolia. Hiilitetrakloridia käytetään edelleen jonkin verran lateksiteollisuudessa. Pieniä pitoisuuksia pentakloorifenolia joutuu vesiin selluloosan valkaisusta. DDT:n käyttö on Suomessa kielletty. Valtioneuvoston päätöksellä tultaneen kieltämään direktiivissä mainittujen aineiden päästöt vesiin ja viemäriin lukuunottamatta prosessissa muodostuvia päästöjä, joihin vaaditaan vesioikeuden lupa.

Neuvoston direktiivi, annettu 16.6.1988, direktiivin 76/464/ETY liitteen luetteloon I sisältyvien tiettyjen vaarallisten aineiden päästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista annetun direktiivin 86/280/ETY liitteen II muuttamisesta

**Council Directive of 16 June 1988 amending Annex II to Directive 86/280/EEC on limit values and quality objectives for discharges of certain dangerous substances included in list I of the Annex to Directive 76/464/EEC
88/347/EEC**

Direktiivillä täydennetään direktiivin 86/280/ETY liitettä II antamalla päästöraja-arvoja, vastaanottovesistön laatutavoitteita sekä mittausmenetelmävaatimuksia aldriinille, dieldriinille, endriinille ja isodriinille sekä heksaklooribentseenille, heksaklooributadienille ja kloroformille.

Dioldriinin ja eldriinin käyttö on Suomessa kielletty. Direktiivissä mainittuja kemikaaleja ei Suomessa myöskään valmisteta. Hyvin pieniä määriä kloroformia saattaa muodostua massan valkaisuissa. Valtioneuvoston päätöksellä tultaneen kieltämään ko. aineiden päästöt vesiin ja viemäriin, joskin prosessissa muodostuville kloroformipäästöille voidaan saada vesioikeuden lupa.

Neuvoston direktiivi, annettu 27.7.1990, direktiivin 76/464/ETY liitteen luetteloon I sisältyvien tiettyjen vaarallisten aineiden päästöjen raja-arvoista ja laatutavoitteista annetun direktiivin 86/280/ETY liitteen II muuttamisesta
Council Directive of 27 July 1990 amending Annex II to Directive 86/280/EEC on limit values and quality objectives for discharges of certain dangerous substances included in list I of the Annex to Directive 76/464/EEC
90/415/EEC

Direktiivillä täydennetään direktiivin 86/280/ETY liitettä II antamalla päästöraja-arvoja, resipientin laatutavoitteita sekä mittausmenetelmävaatimuksia 1,2-dikloorietaanille (EDC), trikloorieteenille (TRI), perkloorieteenille (PER) ja triklooribentseenille (TCB).

Kyseisiä kemikaaleja ei valmisteta Suomessa, mutta EDC:ä, TRI:ä ja PER:ä tuodaan maahan varsin merkittäviä määriä. Aineita käytetään pääasiassa liuottimina metallin käsittelyssä, kemiallisissa pesuloissa sekä lääke- ja kumiteollisuudessa ja painotaloissa. Valtioneuvoston päätöksellä tultaneen kieltämään näiden aineiden päästöt vesiin ja viemäriin lukuunottamatta prosessissa muodostuvia EDC-, TRI- ja PER-päästöjä, joihin vaaditaan vesioikeuden lupa.

3.3 Pohjavedet

Neuvoston direktiivi, annettu 17.12.1979, pohjaveden suojelemisesta tiettyjen vaarallisten aineiden aiheuttamalta pilaantumiselta
Council Directive of 17 December 1979 on protection of groundwater against pollution caused by certain dangerous substances
80/68/EEC

Direktiivin tarkoituksena on estää pohjavesien pilaantuminen direktiivin luetteloon I ja II kuuluvilla aineilla sekä mahdollisimman tehokkaasti pysäyttää ja poistaa jo tapahtuneen pilaantumisen seuraukset. Pohjavesidirektiivin aineluettelot ovat lähes identtisiä puitedirektiivin 76/464/ETY luetteloiden kanssa.

Pohjavesidirektiivin mukaan luettelon I aineiden kaikki suorat päästöt pohjavesiin on kiellettävä. Samoin on saatettava ennakkotarkastuksen alaisiksi näiden aineiden kaatopaikalle vienti, jonka voidaan epäillä johtavan epäsuoriin päästöihin. Direktiivin luettelon II aineiden suorat päästöt pohjavesiin ja sellainen hävittäminen, jonka voidaan epäillä johtavan epäsuoraan päästöön, on tehtävä ennakkotarkastuksen alaisiksi. Lupia ei saa myöntää ennen kuin on varmistettu, että pohjavettä ja sen laatua tarkkaillaan vaaditulla tavalla. Luvat on tarkistettava vähintään neljän vuoden välein. Myös tekopohjaveden muodostaminen vaatii direktiivin mukaan luvan, joka voidaan myöntää vain, mikäli imeyttäminen ei aiheuta pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Direktiivin ulkopuolelle on jätetty viemäröimättömistä kotitalouksista aiheutuvat jätevedet, jos ne eivät aiheuta veden hankintaan käytetyn pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Direktiivi ei myöskään koske päästöjä, joiden viranomaisen on todennut

sisältävän niin pieniä määriä tai pitoisuuksia direktiivissä lueteltuja aineita, etteivät ne aiheuta pohjaveden laadun heikkenemisen vaaraa.

Pohjavesidirektiivi pannaan Suomessa täytäntöön vesilain nojalla annettavalla valtioneuvoston päätöksellä. Direktiiviin sisältyvä lupajärjestelmä poikkeaa huomattavasti vesilain mukaisesta pohjavesien pilaamiskieltojärjestelmästä eikä Suomessa ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi ottaa käyttöön lupajärjestelmää pohjavesiin tapahtuville päästöille. Valtioneuvoston päätöksellä tultaneen kieltämään direktiivin luetteloissa I ja II mainittujen aineiden päästöt pohjavesiin lukuun ottamatta edellä mainittuja direktiivin sallimia poikkeuksia.

3.4 Titaanidioksiditeollisuus

Neuvoston direktiivi, annettu 20.2.1978, titaanidioksiditeollisuuden jätteistä
Council Directive of 20 February 1978 on waste from the titanium dioxide industry 78/176/EEC

Neuvoston direktiivi, annettu 3.12.1982, menettelytavoista titaanidioksiditeollisuuden jätteiden vaikutuksen alaisena olevien ympäristöjen valvomiseksi ja tarkkailemiseksi

Council Directive of 3 December 1982 on procedures for the surveillance and monitoring of environments concerned by waste from titanium dioxide industry 82/883/EEC

Neuvoston direktiivi, annettu 15.12.1992, menettelytavoista titaanidioksiditeollisuuden jätteiden aiheuttaman pilaantumisen vähentämisestä ja mahdollista poistamista koskevien ohjelmien yhdenmukaistamiseksi

Council Directive of 15 December 1992 on procedures for harmonizing the programmes for the reduction and eventual elimination of pollution caused by waste from the titanium dioxide industry 92/112/EEC

Direktiivissä 78/176/ETY säädetään titaanidioksiditeollisuuden jätepäästöistä. Siinä kielletään jätteen vesistöön päästäminen ilman lupaa, jonka on oltava määräaikainen.

Direktiivissä 82/883/ETY määrätään menettelytavoista titaanidioksiditeollisuuden päästöjen aiheuttamien ympäristövaikutusten valvonnassa ja tarkkailussa. Metallipitoisuuksia on tarkkailtava vesipatsaan lisäksi sedimentistä, kaloista ja selkärangattomista eläimistä. Kasviston ja eläimistön monimuotoisuutta ja biomassaa edellytetään myös selvitettäväksi.

Uusimman direktiivin 92/112/ETY mukaan titaanidioksiteollisuuden jätteitä ei saa dumpata. Samoin kiinteän jätteen, vahvan happojätteen ja käsittelyjätteen päästäminen vesiin on kielletty. Heikkoa happojätettä ja neutraloitua jätettä saadaan päästää vesiin enintään 800 kg kokonaissulfaattina ilmaistuna tuotettua TiO_2 -tonnia kohti.

Direktiivit pannaan Suomessa täytäntöön vesilain ja jätelain nojalla annettavilla valtioneuvoston päätöksillä. Suomen yhdellä titaanidioksidilaitoksella voidaan jo nykyisin täyttää em. direktiivien vaatimukset.

Neuvoston direktiivi, annettu 21.5.1991, yhdyskuntajätevesien käsittelystä
Council Directive of 21 May 1991 concerning urban waste water treatment
91/271/EEC

Direktiivi asettaa yhdyskuntajätevesien käsittelylle ja tarkkailulle vaatimuksia, jotka riippuvat vastaanottovesistön herkkyydestä ja taajamien koosta. Määräyksiä annetaan myös yleiseen viemäriin liittyneen teollisuuden jätevesien esikäsittelystä ja elintarvike-teollisuuden jätevesien käsittelystä.

Suomen kaikkia vesialueita voidaan pitää direktiivin tarkoittamina herkkinä vesialueina, minkä vuoksi Suomessa joudutaan toteuttamaan tiukimmat direktiivissä edellytetyt käsittelyvaatimukset.

Direktiivin mukaan yhdyskuntajätevedet tulee käsitellä biologisesti tai vastaavalla tavalla vuoden 1998 loppuun mennessä kaikissa yli 10 000 avl:n taajamissa ja muissa taajamissa vuoden 2005 loppuun mennessä. Direktiivissä asetetaan vähimmäisraja-arvot BOD:n, COD:n, kiintoaineen, fosforin ja typen jäännöspitoisuuksille ja puhdistusteholle. Fosforin ja typen poistotarve määräytyy näiden ravinteiden merkityksestä vastaanottovesistön rehevöittäjinä. Tarkkailusta annetaan yksityiskohtaisia määräyksiä.

Direktiivi pannaan Suomessa täytäntöön vesilain nojalla annettavalla valtioneuvoston päätöksellä. Se ei edellytä yhdyskuntajätevesien puhdistustavoitteisiin kovin merkittäviä tarkistuksia. Olennaisimmat tarkistukset koskevat biologista käsittelyä ja typen poistoa. Biologinen käsittely joudutaan ottamaan käyttöön eräillä pienehköillä taajamilla. Alueilla, joilla typen rehevöittävä vaikutus on osoitettu, joudutaan myös asettamaan tiukahkot vaatimukset typenpoistolle. Lisäksi tarkkailuohjelmia on tarkistettava.

3.5 Kalavedet

Neuvoston direktiivi, annettu 18.7.1978, kalaston ylläpitämistä varten suojelua tai parantamista tarvitsevien sisävesien laadusta
Council Directive of 18 July 1978 on the quality of fresh waters needing protection or improvement in order to support fish life
78/659/EEC

Direktiivi koskee niiden sisävesien laatua, jotka kansalliset viranomaiset ovat määritelleet suojeltaviksi tai parannettaviksi kalaston elinmahdollisuuksien turvaamiseksi. Kalavedet luokitellaan joko lohivesiksi tai muiksi kalavesiksi.

Direktiivin liitteessä I määritellään ehdottomat ja ohjeelliset raja-arvot 14 fysikaaliselle ja kemialliselle suurelle kummassakin vesiluokassa. Valtioiden on asetettava kalavesille vähintään yhtä tiukat laatutavoitteet kuin direktiivissä esitetyt ehdottomat raja-arvot ja pyrittävä toteuttamaan myös ohjeelliset raja-arvot.

Direktiivi edellyttää kansallisten ohjelmien laatimista kalavesien laadun parantamiseksi sekä määrittelee tarkkailumenettelyn.

Direktiivi ei sisälly ETA-sopimukseen. Luokitussuureita ei voida pitää Suomen kannalta tarkoituksenmukaisina ja valvontamenettely on katsottava tarpeettoman raskaaksi. EY-jäsenyysneuvottelujen yhteydessä Suomi tulee sopimaan mahdollisesta mukautuksesta tai direktiivin tarkoituksenmukaisesta toimeenpanosta.

3.6 Uimavedet

Neuvoston direktiivi, annettu 8.12.1975, uimavesien laadusta
Council Directive of 8 December 1975 concerning the quality of bathing waters
76/160/EEC

Direktiivissä on annettu määräyksiä uimavesien veden laatuvaatimuksista ja tarkkailusta.

Direktiivi ei sisälly ETA-sopimukseen. Siinä käytettyjä suureita ei voida pitää kovin käyttökelpoisina Suomen olosuhteissa. Osa määräyksistä on työläitä ja kalliita. Laatuvaatimukset täyttyvät Suomessa kuitenkin helposti. Suomi neuvottelee direktiivin täytäntöönpanosta EY-jäsenyysneuvottelujen yhteydessä. Direktiivin mukainen valvonta tulisi voida toteuttaa sillä tavalla kevennettynä, mihin Suomen olosuhteet antavat mahdollisuuden. Direktiivin määräysten valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriölle.

3.7 Maatalouden aiheuttama kuormitus

Neuvoston direktiivi, annettu 12.12.1991, vesien suojelemiseksi maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta
Council Directive of 12 December 1991 concerning the protection of waters against pollution caused by nitrates from agricultural sources
91/676/EEC

Direktiivillä pyritään vähentämään ja estämään maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamaa vesien pilaantumista.

Kansallisten viranomaisten tulee määritellä nitraattien aiheuttamalle pilaantumiselle herkäät vesistöt ja valuma-alueet. Lisäksi edellytetään laadittaviksi vesien suojelun kannalta hyvän maatalouskäytännön mukaiset säännöt, joita maatalouden harjoittajat noudattavat vapaaehtoisuuden pohjalta, sekä järjestettäväksi tarpeellista koulutusta ja tiedottamista. Herkille alueille on laadittava toimintaohjelmat, joiden tulee sisältää direktiivissä määriteltyjä toimenpiteitä. Toimintaohjelmien toteutumista on seurattava ja ohjelmat on tarkistettava vähintään neljän vuoden välein. Lisäksi herkillä alueilla on järjestettävä direktiivin mukainen nitraattipitoisuuksien tarkkailu.

Direktiivi ei sisälly ETA-sopimukseen, mutta se tultaneen liittämään ETA-sopimuksen lisäpöytäkirjaan. Sen edellyttämät lisätoimenpiteet voidaan Suomessa toteuttaa melko helposti, joskin direktiivin täytäntöönpano vaatii mm. muutoksia vesilakiin.

4 ILMA

ETA-sopimuksessa on mukana ilman laatua, ympäristövaikutusten arviontia, ympäristölupia, päästöjä, polttoaineiden laatua sekä otsonikerrokselle haitallisten aineiden rajoittamista koskevia direktiivejä ja asetuksia, jotka liittyvät ilmansuojelun toteuttamiseen Suomessa.

Liikenteen pakokaasupäästöjä, otsonikerrokselle haitallisten aineiden käytön rajoittamista ja polttoaineiden laatua koskevat määräykset liittyvät kaupan esteisiin, muut ovat puhtaammin ympäristönsuojellisia.

Direktiiviluettelo on liitteessä 2.

4.1 Ilman laatu

Euroopan yhteisössä on annettu ilman laadun ohjearvoja ja raja-arvoja seuraaville ilman epäpuhtauksille: hiukkaset, rikkidioksidi, typpidioksidi ja lyijy. Alailmakehän otsonipitoisuuksille on annettu tiettyjä hälytys ja ilmoitusvelvollisuusrajoja sekä tiedottamista koskevia velvoitteita.

Useimmat EY:n ohjearvot ovat useita vuosia vanhoja eivätkä siten vastaa nykyhetken parasta tutkimustietoa. Komissiossa valmistellaan parhaillaan uutta ilman laatua koskevaa puitedirektiiviä, joka sisältää mm. tarkkailun ja valvonnan periaatteet.

4.2 Luvat

Euroopan yhteisössä on vuonna 1984 hyväksytty teollisuus- ja energiantuotantolaitosten ilmansuojelulupia koskeva direktiivi. Direktiivi edellyttää, että jäsenvaltioiden on vaadittava direktiivissä mainituilta laitoksilta asianmukainen ilmansuojelulupa, ennen kuin ne aloittavat toiminnan tai muuttavat toimintaa olennaisesti.

Lupa voidaan myöntää, jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että tarpeelliset toimet, ottaen huomioon paras käytettävissä oleva tekniikka, ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi on suoritettu. Kustannukset eivät kuitenkaan saa olla kohtuuttomat. Laitos ei myöskään saa aiheuttaa merkittävää ilman pilaantumista, sovellettavia päästöraja-arvoja ei saa ylittää ja sovellettavat ilman laadun raja-arvot tule ottaa huomioon.

Jäsenvaltiot voivat direktiivin mukaan määritellä erityisen saastuneita alueita ja soveltaa tiukempia päästöraja-arvoja ja erityisehtoja alueilla sijaitseviin laitoksiin. Tiukempia raja-arvoja voi soveltaa myös terveyden tai ympäristön suojelemiseksi. Jäsenvaltiot voivat säätää lupavelvollisiksi myös muita kuin direktiivissä mainittuja laitoksia.

Suomen lainsäädännössä direktiiviä lähes täysin vastaavat säännökset löytyvät ilmansuojelulaista, ilmansuojeluasetuksesta ja ympäristölupamenettelylaista.

4.3 Päästöt

4.3.1 Polttolaitokset

Suurten voimalaitosten päästöjen rajoittamista koskeva EY-direktiivi hyväksyttiin vuonna 1988. Direktiivi sisältää uusien laitosten rikkidioksidipäästöille, typenoksidipäästöille ja hiukkaspäästöille päästörajat. Vanhoille laitoksille ei ole erikseen annettu päästörajoja vaan todetaan, että parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa tulee soveltaa niidenkin kohdalla kohtuunäkökohdat huomioon ottaen. Tämän lisäksi direktiivissä on määritelty nykyisten laitosten rikkidioksidi- ja typenoksidipäästöille

maittain yhteiset päästökattot ja prosentuaaliset vähennystavoitteet. Rikkipäästöille direktiivi sisältää kolmivaiheisen ja typen oksidien päästöille kaksivaiheisen päästöjen vähentämisen.

Suomessa päästöjä on tähän saakka vähennetty soveltamalla laitospohjaisia määräyksiä. Sen sijaan toimialakohtaisia vähennyskattoja ei ainakaan toistaiseksi ole otettu käyttöön.

Suuria voimalaitoksia koskevan direktiivin päästöraajat ovat lähes poikkeuksetta löysempiä kuin meillä käytössä olevat. Käytännön sovellutukset, sallittavat poikkeukset ja tarkkailujärjestelmän erilaisuus vaikeuttavat kuitenkin perinpohjaisen vertailun tekoa. Suomen lainsäädännöstä puuttuvaa, hiukkaspäästöjen rajoittamista koskevaa valtioneuvoston päätöstä valmistellaan parhaillaan.

EY:ssä on kuitenkin aloitettu polttolaitosten normien uudistustyö koskien sekä pieniä että suuria laitoksia.

4.3.2 Yhdyskuntajätteen poltto

EY:ssä on annettu myös yhdyskuntajätteen polttoa koskevat direktiivit sekä uusille että nykyisille laitoksille. Suomessa direktiivien täytäntöönpanemiseksi tarvittavia valtioneuvoston päätöksiä valmistellaan parhaillaan. Valmistelutyössä käytetään EY-direktiivien lisäksi hyväksi myös eräiden EY:n jäsenmaiden tiukempia normeja.

4.3.3 VOC-rajoitukset

EY:ssä on valmisteilla ohjelma haihtuvien orgaanisten yhdisteiden eli VOC-päästöjen vähentämiseksi. Pisimmällä eli ehdotusasteella ovat bensiinin varastoinnin ja jakelun päästöjä (stage I) sekä jakeluaseman päästöjä (stage II) koskevat direktiivit. Bensiinin varastoinnin ja jakelun päästöjen rajoittamista koskeva direktiivi annettaneen 1993 ja se on saatettava kansalliseen lainsäädäntöön vuoden 1994 kuluessa. Ehdotus sisältää kolmivaiheisen täytäntöönpanon. Suomessa direktiivin vaatimat muutostyöt on aloitettu ilman sopeutumisvaikeuksia.

4.3.4 Otsonikerrokselle haitalliset aineet

Euroopan yhteisö on hyväksynyt asetuksen, jonka mukaan otsonikerrokselle haitallisten CFC-yhdisteiden ja hiilitetrakloridin käyttö lopetetaan yhteisömaissa vuoden 1994 loppuun mennessä. Halonien käytöstä luovutaan vuonna 1993 ja 1,1,1-trikloorietaanin käytöstä vuonna 1995.

Suomessa valtioneuvosto on 5.12.1990 tehnyt periaatepäätöksen CFC-yhdisteiden ja eräiden muiden otsonikerrosta heikentävien kemikaalien käytön ja päästöjen vähentämisestä. Päätöksen mukaan CFC-yhdisteiden käytöstä tuotteiden valmistuksessa ja uusissa käyttöön otettavissa laitteissa luovutaan vuoden 1994 loppuun mennessä. Halonien käytön rajoittamista koskeva valtioneuvoston päätös on jo tehty. Täysin ja osittain halogenoitujen kloorifluorihilivetyjen sekä 1,1,1-trikloorietaanin käytön ja maahantuonnin rajoittamista koskeva päätös on valmisteilla.

Eräiden otsonikerrokselle haitallisten yhdisteiden käytön lopettamisen osalta Suomen aikataulu on jonkin verran nopeampi kui EY:ssä. Myös keinot lopettaa yhdisteiden käyttö ovat erilaisia. ETA-sopimukseen sisältyykin poikkeusjärjestely, joka mahdollistaa EFTA-maille oman kansallisen lainsäädännön soveltamisen.

4.3.5 Polttoaineet

EY on hyväksynyt kaksi direktiiviä koskien polttoaineiden laatuvaatimuksia. Toinen koskee bensiinin lyijypitoisuutta, toinen kevyen polttoöljyn ja dieselöljyn rikki- ja pitoisuutta.

Bensiinin lyijypitoisuutta koskeva direktiivi ja Suomen lainsäädäntö vastaavat suunnilleen toisiaan eikä tältä osin ole tarvetta muuttaa nykyistä valtioneuvoston päätöstä.

Kevyen polttoöljyn ja dieselöljyn rikkipitoisuutta koskeva uusiin EY-direktiivi annettiin maaliskuussa 1993 ja se tulee voimaan 1.10.1994. Direktiivin mukaan dieselin ja kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus olisi 1.10.1994 korkeintaan 0,2 % ja dieselin 1.10.1996 alkaen 0,05. Kevyen polttoöljyn rikkipitoisuuden alentamista Yhteisön tasolla edelleen selvitetään tänä vuonna ja sitä samoin kuin lentokerosiinia koskeva rikkipitoisuusrajoitusehdotus annetaan neuvostolle päätettäväksi. Suomessa direktiivin täytäntöönpano sattaa aiheuttaa ongelmia, koska meillä on jo nyt käytössä niukkarikkipitoisempia polttoaineita.

5 EUROOPAN YHTEISÖN KEMIKAALEJA KOSKEVAT DIREKTIIVIT

5.1 Kemikaalilainsäädännöllä Suomessa toimeenpannut direktiivit

Seuraavat direktiivit on lähes kokonaan sovellettu Suomen lainsäädäntöön kemikaalilain (744/89) ja sen nojalla annetuilla säädöksillä. Viimeiset merkittävät erot direktiivin ja Suomen lainsäädännön väliltä poistettiin 1.8.1993 voimaan tulleella kemikaalilain muutoksella (1412/92) ja uudella kemikaaliasetuksella (675/93). Koska Suomen ja EY:n erot kemikaalisäädöksissä olivat jo aiemminkin suhteellisen vähäisiä, oli Suomi ETA-sopimuksessa ainoa EFTA-maa, joka hyväksyi EY:n kemikaalilainsäädännön vain vähäisin poikkeuksin.

Neuvoston direktiivi, annettu 27 päivänä kesäkuuta 1967, vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä

Council directive of 27 june 1967 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions relating to the classification, packaging and labelling of dangerous substances

67/548/EEC

"Ainedirektiivi"

Direktiivi liitteineen sisältää yksityiskohtaiset ohjeet vaarallisten aineiden luokittelusta, pakkaamisesta ja merkitsemisestä. Direktiivin liitteenä (Annex I) on myös tavallisimpien vaarallisten kemikaalien luettelo, johon on myös merkitty kyseisten kemikaalien varoitusmerkinnät, jotka ovat toiminnanharjoittajia sitovia. Aineluetteloiden lisäksi direktiivin liitteet sisältävät määräykset aineiden luokitusperusteista ja periaatteista varoitusmerkintöjen valitsemiseksi aineille, sekä kemikaalien testausvaatimukset. Direktiiviin on tehty kymmeniä muutoksia tai täydennyksiä ja se on pituudeltaan yli tuhat sivua. Lisäksi sen perusteella on annettu 18 komission direktiiviä.

Neuvoston direktiivi, annettu 7 päivänä kesäkuuta 1988, vaarallisten valmisteiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä

Council directive of 7 june 1988 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the member states relating to the classification, packing and labelling of dangerous preparations
88/379/EEC

"Preparaattidirektiivi, seosdirektiivi"

Direktiivi sisältää yksityiskohtaiset tiedot vaarallisia aineita sisältävien seosten luokituksesta ja merkinnöistä. Tämä ns. seosdirektiivi velvoittaa seosten pakkausmerkintöjen lisäksi mm. käyttöturvallisuustiedotteen antamiseen vaarallisista kemikaaleista. Direktiivissä on esitetty mm. raja-arvot seosten luokittelemiseksi sekä seosten etikettiin merkittävät tiedot.

Komission direktiivi, annettu 5 päivänä maaliskuuta 1991, määrittelemään ja asettamaan yksityiskohtaiset menettelytavat vaarallisiin valmisteihin liittyvälle erityistietojärjestelmälle, jolla sovelletaan artikla 10 direktiivistä 88/379/ETY

Commission directive of 5 march 1991 defining and laying down the detailed arrangements for the system of specific information relating to dangerous preparations in implementation of article 10 of directive 88/379/EEC
91/155/EEC

"Käyttöturvallisuustiedotedirektiivi"

Direktiivissä annetaan yksityiskohtaiset ohjeet vaarallisiksi luokitteluista kemikaaleista niitä teollisesti käytäville annettavista käyttöturvallisuustiedotteista.

Neuvoston direktiivi, annettu 27 päivänä heinäkuuta 1976, tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä

Concil directive of 27 july 1976 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the memeber states relating to the restrictions on the marketing and use of certain dangerous substances and preparations, 76/769/EEC

"Kieltodirektiivi"

Perusdirektiivissä vuodelta 1976 velvoitetaan jäsenmaat ryhtymään tarvittaviin toimiin, jotta direktiivin liitteessä mainittuja kemikaaleja säänneltäisiin niin ikään liitteessä tarkemmin esitetyllä tavalla. Ensimmäisen direktiivin rajoitukset koskivat polykloorattuja bifenyylejä ja terfenyylejä sekä monomeeristä vinyylikloridia. Kyseistä direktiiviä on sittemmin täydennetty kolmetoista kertaa ja luonnos 14. täydennykseksi on julkaistu.

Neuvoston direktiivi, annettu 22 päivänä marraskuuta 1973, pesuaineita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä

Council directive of 22 november 1973 on the approximation of the laws of the member states relating to detergents
73/404/EEC

"Pesuainedirektiivi"

Direktiivissä 73/404/EEC määritellään detergentti sekä asetetaan niille eräitä perusvaatimuksia. Direktiivissä muun muassa määritellään eräille pinta-aktiivisille aineille

(anioniset, kationiset, ionittomat, amfolyytiset) keskimäärin 90 prosentin biologinen hajoaminen vähimmäisvaatimukseksi sekä määrätään merkinnöistä. Direktiivissä ja sen muutoksissa on määrätty myös anionisten ja ionittomien pinta-aktiivisten aineiden hajoavuutta tutkittaessa käytettävistä testimenetelmistä.

Suomessa on valmisteltu luonnos kemikaalilain perusteella annettavaksi valtioneuvoston päätökseksi, jolla huonosti hajoavat pinta-aktiiviset aineet kiellettäisiin.

Neuvoston direktiivi, annettu 18 päivänä joulukuuta 1986, hyvän laboratorioikäytännön periaatteiden noudattamista kemiallisten aineiden kokeissa ja periaatteiden noudattamisen todentamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä

Council directive of 18 december 1986 on the harmonization of laws, regulations and administrative provisions relating to the application of the principles of good laboratory practice and the verification of their applications for the tests on chemical substances

87/18/EEC

"Hlk-direktiivi"

Direktiivi määrää, että jäsenmaiden on ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimiin soveltaakseen OECD:n vuonna 1981 antaman testitulosten molemminpuolista hyväksymistä koskevaa päätöstä (C(81)30 Final) ja sen liitteitä käytäntöön. Hyvän laboratoriokäytännön mukaista menettelyä on vaadittava, kun kyse on luonnon tai ihmisen turvallisuuden takaamiseksi tehtävistä tutkimuksista. Jäsenmaiden on myös hyväksyttävä ja valvottava testauslaboratorioidensa toimintaa OECD:n suositusten mukaisesti.

Neuvoston direktiivi, annettu 9 päivänä kesäkuuta 1988, hyvän laboratorioikäytännön (HLK) tarkastamisesta ja todentamisesta.

Council directive of 9 june 1988 on the inspection and verification of good laboratory practice (GLP)

88/320/EEC

Direktiiviä sovelletaan valvottaessa tai tarkastettaessa kemikaaleja testaavia laboratorioita, kun testien tarkoituksena on ihmiselle tai ympäristölle aiheutuvien vaikutusten arvioiminen. Kyse on siten hyvää laboratoriokäytäntöä koskevan direktiivin (87/18/EEC) noudattamisen valvomisesta.

Neuvoston asetus, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1992, eräiden vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista

Council regulation of 23 july 1992 concerning the export and import of certain dangerous chemicals

2455/92/EEC

"Vientiasetus"

Neuvoston EY:n jäsenmaita sitova asetus sisältää ohjeet kiellettyjen tai voimakkaasti säänneltyjen kemikaalien vienti-ilmoitusmenettelystä. Säännökset perustuvat OECD:n, UNEP:n ja FAO:n samasta aiheesta antamiin ohjeisiin. Asetuksen liitteenä on luettelo kemikaaleista (24 ainetta tai aineryhmää), joiden kohdalla vienti-ilmoitusmenettelyä sovelletaan. Lisäksi asetukseen tullaan lisäämään liite II, jossa luetellaan kemikaalit, joihin sovelletaan viennin ennakkohyväksymisen (ns. PIC) periaatetta.

Neuvoston direktiivi, annettu 24 kesäkuuta 1982 eräiden teollisuuslaitosten aiheuttamasta suuronnettomuusvaarasta
Council directive of 24 june 1982 on the major-accident hazards of certain industrial activities
82/501/EEC

"Seveso-direktiivi"

Ns. Seveso-direktiivin tavoitteena on estää ennalta suuria teollisuusonnettomuuksia, joista saattaisi aiheutua vaaraa ihmisille tai ympäristölle sekä vähentää tällaisten onnettomuuksien aiheuttamia haittoja. Direktiivissä määritellään muun muassa teollinen toiminta, suuronnettomuudet, vaarallinen alue sekä vaaralliset aineet. Laitosten, joissa käsitellään direktiiviin sisältyvässä ainelistassa olevia aineita enemmän kuin direktiivissä mainittujen rajojen mukaisia määriä, tulee tehdä toiminnastaan ilmoitus viranomaisille.

Neuvoston asetus, annettu 23 maaliskuuta 1993, käytössä olevien aineiden ympäristöriskien arvioimisesta ja rajoittamisesta
Council regulation of 23 march 1993 on the evaluation and the control of the environmental risks of existing substances
793/93/EEC

Euroopan yhteisöissä on vuodesta 1981 lähtien ollut voimassa niin sanottu uusien aineiden ennakoilmoitusmenettely (direktiivin 67/548/EEC 6. muutos 79/831/EEC), jolla on voitu koota viranomaisille uusien aineiden mahdollisesti aiheuttamien ympäristö- tai terveysriskien arvioimiseksi tarvittavat perustiedot. Tätä menettelyä ei kuitenkaan olla sovellettu niihin noin 100 000 aineeseen, jotka olivat markkinoilla jo kyseisen ilmoitusmenettelyn alkaessa (European Inventory on Existing Commercial Substances, EINECS). Asetuksella pyritään parantamaan mahdollisuuksia koota eniten käytetyistä kemikaaleista riittävät perustiedot, joita voitaisiin käyttää muun muassa niiden mahdollisesti aiheuttamien riskien sääntelemiseen, varoitusmerkintöjen tarkastamiseen sekä lisätutkimuksia tarvitsevien aineiden priorisoimiseen.

Asetus tultaneen liittämään ETA-sopimukseen, minkä jälkeen Suomikin voi osallistua hankkeeseen.

5.2 Torjunta-ainelainsäädännöllä Suomessa toimeenpannut EY:n direktiivit

Suomella on ETA-sopimuksessa derogaatio torjunta-ainedirektiiveihin. Näin ollen niitä ei vielä ole sovellettu Suomen lainsäädäntöön. Vuonna 1991 annettu kasvinsuojeluainedirektiivi kuitenkin mitä ilmeisimmin sovelletaan jossakin vaiheessa myös Suomen kansalliseen torjunta-ainelainsäädäntöön. Suomen kanta kyseisen direktiivin sisällyttämiseen ETA-sopimukseen on vielä avoin. Kaksi muuta torjunta-aineisiin liittyvää EY:n direktiiviä ovat sisällöltään jossakin määrin vanhentuneita eikä niiden soveltamista ole pidetty Suomessa tarpeellisena.

Neuvoston direktiivi, annettu 15 päivänä heinäkuuta 1991, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta
Council directive of 15 july 1991 concerning the placing of plant protection products on the market
91/414/EEC

"PPP-direktiivi, torjunta-ainedirektiivi"

Direktiivin tarkoituksena on poistaa kasvinsuojelutuotteiden ja kasvituotteiden kaupan esteitä EY-alueella harmonisoimalla jäsenvaltioiden torjunta-aineiden tarkastus- ja hyväksymisjärjestelmät. PPP-direktiivi koskee kasvin tuotannossa käytettäviä, sekä kemiallisia että biologisia torjunta-aineita, mukaan lukien geneettisesti muunnellut organismit. Direktiivissä annetaan määräyksiä valmisteiden hyväksymisestä, markkinoille luovuttamisesta, käytöstä ja valvonnasta sekä valmisteiden sisältämien tehoaineiden markkinoille luovuttamisesta ja valvonnasta EY:n alueella.

Direktiivin peruseriaate on, että EY:n alueella ei saa luovuttaa markkinoille tai käyttää sellaisia kasvinsuojelutuotteita, joita ei ole tarkastettu ja hyväksytty kyseisessä maassa. Jäsenvaltio voi hyväksyä käytettäväksi ainoastaan sellaisia valmisteita, joiden tehoaineet on arvioitu ja hyväksytty direktiivin liitteenä I olevaan tehoaineluetteloon.

Direktiivin keskeinen ajatus on torjunta-aineiden hyväksynnän keskinäinen tunnustaminen. Valmiste, joka on hyväksytty jossain jäsenvaltiossa ja joka siten täyttää edellä mainitut hyväksymisen ehdot, tulee hyväksyä hakemuksesta myös muissa jäsenmaissa, ilman että hakija joutuu toistamaan tutkimuksia. Mikäli kuitenkin maatalouteen, kasvin-suojeluun tai ympäristöön liittyvät olosuhteet eivät ole verrannollisia valmisteen hyväksyneen maan olosuhteisiin, voidaan vaatia uusia tutkimuksia tai käyttöohjeiden ja käytön ehtojen muuttamista tai valmiste voidaan jättää kokonaan hyväksymättä.

Neuvoston direktiivi, annettu 26 päivänä kesäkuuta 1978, vaarallisten valmisteiden (pestisidien) luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä

Council directive of 26 June 1978 on the approximation of the laws of the member states relating to the classification, packaging and labelling of dangerous preparations (pesticides)

78/631/EEC

"Torjunta-aineiden merkintädirektiivi"

Direktiivissä määritellään torjunta-aine ja esitellään torjunta-aineiden myrkyllisyyteen perustuva luokitustapa sekä myyntipakkaukselle ja pakkauksen tekstille asetetut vaatimukset. Lisäksi määritellään jäsenmaiden mahdollisuudet poiketa kyseisistä ohjeista sekä maiden tiedotusvelvollisuudet.

Neuvoston direktiivi, annettu 21 päivänä joulukuuta 1978, tiettyjä tehoaineita sisältävien torjunta-aineiden markkinoille saattamisen ja käytön kieltämisestä

Council directive prohibiting the placing on the market and use of plant protection products containing certain active substances

79/117/EEC

"Torjunta-aineiden kieltodirektiivi"

Direktiivi koskee eräiden tehoaineiden käytön ja markkinoille luovuttamisen kieltämistä. Kiellot ja rajoitukset koskevat sellaisia tehoaineita, jotka oikein ja tarkoitukseensa käytettyinäkin aiheuttavat tai todennäköisesti aiheuttavat haitallisia vaikutuksia ihmisten tai eläinten terveyteen tai muuhun ympäristöön. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, ettei sellaisia kasvinsuojeluaineita, jotka sisältävät yhtä tai useampaa direktiivin liitteessä mainittua tehoainetta (negatiivilista), luovuteta markkinoille tai käytetä. Liitettä on täydennetty useita kertoja. Tällä hetkellä kiellettyjen aineiden

luettelossa on 24 tehoainetta tai tehoaineryhmää. Mikään niistä ei tällä hetkellä ole sallittu Suomessa.

6 EUROOPAN YHTEISÖN BIOTEKNIKKAA (GEENITEKNIKKAA) KOSKEVAT DIREKTIIVIT

Neuvoston direktiivi, annettu 23 huhtikuuta 1990, geneettisesti muunnettujen mikro-organismien käytöstä suljetuissa tiloissa (OJ No L 117, 8.5.1990, p.)

Council Directive of 23 April 1990 on the contained use of genetically modified microorganisms

90/219/EEC

Geneettisesti muunnetut mikro-organismit (GMM) jaetaan direktiivissä kahteen turvaluokkaan (I ja II), joiden käsittelystä direktiivissä annetaan erilliset määräykset ja suositukset.

Kun GMM:ien suljettuun käyttöön tarkoitettu tila tai laitteisto otetaan ensimmäistä kertaa käyttöön, asiasta on ilmoitettava kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle. Viranomaisen lupa tarvitaan, jos tilassa aiotaan käyttää vaarallisemman eli II luokan GMM:eja.

Hyväksytyissä tiloissa saa tehdä tutkimustyötä tai harjoittaa teollista toimintaa I luokan GMM:eilla, kun asiasta on ilmoitettu toimivaltaiselle viranomaiselle. Sen sijaan II luokan GMM:eilla ei saa harjoittaa teollista toimintaa ilman viranomaisen lupaa.

Neuvoston direktiivi, annettu 23 huhtikuuta 1990 geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön (OJ No L 117, 8.5.1990, p.)

Council Directive of 23 April 1990 on the deliberate release into the environment of genetically modified organisms

90/220/EEC

Direktiivi koskee geneettisesti muunnettujen organismien (GMO) tarkoituksellista levittämistä ympäristöön ja GMO:eja sisältävien tuotteiden tuomista markkinoille.

GMO:ien tarkoituksellisesta levittämisestä on aina tehtävä ilmoitus kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle eikä levitystä saa aloittaa ilman viranomaisen lupaa.

Kun GMO:eja sisältävä tuote halutaan tuoda markkinoille, asiasta on tehtävä hakemus sen jäsenmaan toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa tuote aiotaan ensimmäistä kertaa tuoda markkinoille. Kansallinen viranomainen voi hylätä hakemuksen, jos tuote ei vastaa direktiivin asettamia ehtoja. Jos viranomainen hyväksyy hakemuksen, sen on toimitettava hakemus EY:n komissiolle, joka puolestaan toimittaa sen muiden jäsenmaiden vastuullisille viranomaisille. Jos mikään jäsenmaa ei vastusta tuotteen hyväksymistä, alkuperäisen ilmoituksen saanut viranomainen hyväksyy tuotteen asetettavaksi markkinoille. Mikään jäsenmaa ei tämän jälkeen voi rajoittaa tuotteen markkinoille asettamista omalla alueellaan.

Jos on kuitenkin syytä epäillä, että tuote voi aiheuttaa vakavaa haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle, jäsenvaltio voi tilapäisesti rajoittaa tuotteen käyttöä ja markkinointia tai kieltää sen kokonaan.

6.1 Tilanne Suomessa

Suomessa ei ole geneettisesti muunnettujen organismien suljettua käyttöä tai ympäristöön levittämistä koskevaa lainsäädäntöä. Direktiivin edellyttämää ilmoitusmenettelyä ei ole järjestetty säädöksin eikä ole nimetty vastuullista viranomaista, jolle ilmoitukset tehtäisiin ja joka myöntäisi tarvittavat luvat.

Kuitenkin terveydenhuoltoa ja työsuojelua koskevien lakien ja säädösten nojalla voidaan valvoa geenitekniikan työskentelyn ihmisen terveydelle aiheuttamia riskejä. Vesilain ja ilmansuojelulain pilaamiskieltoa voitaneen soveltaa niissä tapauksissa, joissa GMO:ien voidaan katsoa pilaavan vesistöjä tai ilmaa. Kasvinsuojelulakia voidaan soveltaa kasveille ja kasvituotteille vahingollisten organismien torjuntaan. Lainsäädäntömme kattaa tuotteet, jotka eivät sisällä eläviä GMO:ja, mutta eläviä GMO:ja sisältävien tuotteiden osalta se on puutteellinen.

Ympäristöministeriö asetti syksyllä 1991 komitean, jonka tehtävänä oli laatia EY:n geeniteknikkadirektiivien edellyttämät muutokset Suomen lainsäädäntöön. Komitean tuli tehdä myös ehdotus vastuullisesta ilmoitus- ja lupaviranomaisesta. Komitean määräaika päättyi 15.5.1993.

ETA-sopimuksessa Suomi ja muut EFTA-maat saivat kahden vuoden siirtymäajan pannaan toimeen geeniteknikkadirektiivien aiheuttamat muutokset omassa lainsäädännössään. Siten Suomessa tulee ryhtyä noudattamaan direktiivien mukaista käytäntöä viimeistään 1.1.1995.

Sosiaali- ja terveysministeriön asettama biotekniikan neuvottelukunta toimii toistaiseksi elimenä, jolle voi tehdä epävirallisia ilmoituksia geneettisesti muunnettujen organismien suljetusta käytöstä tai levittämisestä ympäristöön. Ilmoitusvelvollisuuttahan ei ennen lain voimaantuloa ole, mutta biotekniikan neuvottelukunta on pyytänyt tutkijoita ja tutkimuslaitoksia tekemään työstään ilmoituksen vapaaehtoisesti. Neuvottelukunta ei voi myöntää lupia tai kieltää hankkeiden suoritusta, mutta se antaa asiantuntijalausunnon ja mahdollisia ohjeita hankkeiden suoritustavasta.

7 EUROOPAN YHTEISÖN JÄTEDIREKTIIVIT

7.1 Jätelaki

Hallituksen esitys eduskunnalle jätelaiksi (HE 1993 I vp. no. 77) on parhaillaan ympäristövaliokunnan käsiteltävänä. Lakiesitys saataneen hyväksytyksi kolmannessa käsittelyssä syyskuun lopussa. Laki tulisi voimaan samanaikaisesti ETA-sopimuksen kanssa, ennusteen mukaan viimeistään vuodenvaihteessa.

Jätelain tarkoitus on yhtenäistää Suomen ja EY:n säännöt. Laissa määritellään keskeiset jätealan käsitteet samalla tavoin kuin EY direktiiveissä. Jätetuollon suunnittelu, järjestäminen, rahoitus ja hyväksymisperiaatteet sekä jätteiden käsittelyn asian-

mukaisuus ja ns. läheisyysperiaatteen noudattaminen ovat EY säännöstöjä vastaavia vaatimuksia.

Jätehuoltolakiin verrattuna uutta on pyrkimys EY:n jätedirektiivin mukaisesti vaikuttaa ennalta ehkäisevästi jätteiden syntymiseen ja haitallisuuteen jo tuotteiden valmistusvaiheessa samoin kuin jätteiden keräilyssä. Myös jätteitä koskevat huolehtimis- ja hyödyntämisvelvollisuudet samoin kuin vaatimus parhaan taloudellisesti käyttökelpoisen tekniikan ja mahdollisimman hyvien haittojen torjuntamenetelmien käytöstä jätteitä käsiteltäessä menevät aikaisempaa lainsäädäntöä pidemmälle.

Kokonaan uutta on lakisääteinen valtionhallinnon (YM ja läänit) velvollisuus laatia jätteitä ja jätehuoltoa koskevat valtakunnalliset ja alueelliset suunnitelmat. Tämäkin vaatimus tulee EY:n jätedirektiivistä. Monissa muissa maissa suunnittelumenettely on ulotettu kuntiin asti ja se on luonteeltaan sitova – meillä ainoastaan ohjaava.

Lupamenettelyä kevennetään nykyisestä tuntuvasti jätehuoltosuunnitelmien jäädessä pois. Direktiivien velvoitteiden mukaisesti kuitenkin monet ilman lupaa tapahtuvat toiminnot on ilmoitettava viranomaisille, mm. ammattimainen jätteiden käsittely ja hyödyntäminen silloinkin kun se ei ole lupavelvollista, jätteen ammattimainen kuljettaminen ja muun kuin ongelmajätteen ammattimainen kerääminen.

Jätteitä koskevat EY:n erityisdirektiivit on tarkoitus panna toimeen pääosin jätelain valtioneuvostolle antamin valtuuksin.

7.2 Jäteasetus

Jäteasetusluonnos on parhaillaan lausuntokierroksella ja se on lähetetty vesi- ja ympäristöpiireihin. Asetuksessa täsmennetään jätteen ja ongelmajätteen käsitteitä luetteiloilla, jotka perustuvat EY:n jätedirektiiviin ja vaarallisia jätteitä koskevaan direktiiviin.

7.3 Direktiivit

Neuvoston direktiivi, annettu 15.6.1975, jätteistä

Council Directive of 15 July 1975 on waste

75/442/EEC

Neuvoston direktiivi, annettu 12.12.1991, vaarallisista jätteistä

Council Directive of 12 December 1991 on hazardous waste

91/689/EEC

(*)

Jätedirektiivin ja vaarallisia jätteitä koskevan direktiivin vaatimukset sisältyvät pääosin jätelakiin ja -asetukseen, kuten edellä on selostettu. Näiden EY:n neuvoston direktiivien lisäksi on valmisteilla EY:n komission direktiivi, jossa lueteltaisiin yksityiskohtaisesti kaikki eri jäteluokkiin kuuluvat jätteet. Tämä direktiivi annetaan aikanaan YM:n päätöksensä.

Neuvoston direktiivi, annettu 6.12.1984, vaarallisten jätteiden rajan yli tapahtuvien siirtojen valvonnasta ja tarkastamisesta Euroopan yhteisössä

Council Directive of 6 December 1984 on the supervision and control within the European Community of the transfrontier shipment of hazardous waste

84/631/EEC

Neuvoston asetus, annettu 1.2.1993, EY:ssä, EY:hyn ja EY:stä tapahtuvien jätteiden siirtojen valvonnasta ja tarkastamisesta
Council Regulation of 1 February 1993 on the supervision and control of shipments of waste within, into and out of the European Community
93/259/EEC

Vaarallisten jätteiden rajan yli tapahtuvien siirtojen valvonnasta on olemassa direktiivi ja jätteiden kansainvälisestä siirrosta on annettu asetus (regulaatio), joka pannaan täytäntöön v. 1994. Jätteiden kansainvälisiä siirtoja valvotaan lisäksi OECD:n päätöksen ja ns. Baselin yleissopimuksen nojalla. Tehtävät ilmoitusmenettelyineen on annettu vesi- ja ympäristöhallituksen hoidettaviksi sekä voimassa olevassa jätehuoltolaissa että uudessa jätelaissa.

Komission ehdotus neuvoston direktiiviksi jätteistä aiheutuvan vahingon korvausvastuusta
Proposal for a Council Directive on civil liability damage caused by waste
91/219/COM

Direktiiviehdotus jätteistä aiheutuvan vahingon korvaamiseksi sisältää ns. ankaran vastuun periaatteen. Ehdotus on tiettävästi edelleen kiistanalainen ja sen valmistelu on keskeytetty toistaiseksi. Ehdotuksen periaatteiden sisällyttämistä Suomen lainsäädäntöön ei näin ollen ole helppo ennakoida. Direktiiviehdotuksen periaatteet sisältyvät varsin pitkälle eduskunnassa käsiteltävänä olevaan ympäristövahinkolakiin, joka käsittelee ympäristövahinkojen aiheuttamien haittojen korvaamista vahingonkärsijälle. (Ympäristötaloustoimikunta valmistelee erikseen mietintöä, johon kuuluu mm. ehdotuksia ympäristövahinkojen siivoamisen toissijaisista korvausjärjestelmistä.)

Neuvoston direktiivi, annettu 8.6.1989, yhdyskuntajätteiden uusien polttolaitosten aiheuttaman ilman pilaantumisen ehkäisemisestä
Council Directive of 8 June 1989 on the prevention of air pollution from new municipal waste incineration plants
89/369/EEC
Neuvoston direktiivi, annettu 21.6.1989, yhdyskuntajätteiden olemassa olevien polttolaitosten aiheuttaman ilman pilaantumisen ehkäisemisestä
Council Directive of 21 June 1989 on the reduction of air pollution from existing municipal waste incineration plants
89/429/EEC

(*) Olemassaolevien ja uusien yhdyskuntajätteen polttolaitosten aiheuttamaa ilman pilaantumista säätelevät direktiivit on tarkoitus saattaa voimaan ilmansuojelulain nojalla annettavalla valtioneuvoston päätöksellä (VNp). Päätösluonnos on tiukempi kuin EY-direktiivit. Polttolaitosten vähäisestä lukumäärästä johtuen direktiivien välitön merkitys on vähäinen. Turun jätteenpolttolaitos täyttää päätösluonnoksessa esitetyt vaatimukset, mutta epäselvää on, voidaanko lajitellusta jätteestä tehtyä jätepolttoainetta (ns. RDF) hyväksyä lainkaan poltettavaksi tukipolttoaineena voimalaitoksissa.

Komission ehdotus kaatopaikkoja koskevaksi neuvoston direktiiviksi
Proposal for a Council Directive on the landfill of waste
91/102/COM

Kaatopaikkoja koskeva direktiiviluonnos elää edelleen ja siihen on odotettavissa muutoksia. Ympäristöministeriön kaatopaikkatyöryhmä on luonnostellut direktiivin pohjalta VNp:tä ja ryhtynyt valmistelevaan kaatopaikkoja koskevia ohjeita. Direktiiviehdotus edellyttää jätteiden hyväksymismenettelyä kaatopaikoille, kaatopaikkojen

pohjan erityisen perusteellista tiivistämistä, kaatopaikan jälkihoitoa 10 vuoden ja jälkitarkkailua 30 vuoden ajan, jätteiden käsittelyn täyskasteista rahastamista jätteen tuottajilta mukaanlukien myös kaatopaikan jälkihoitokustannukset, erityistä jälkihoitorahastoa ja kaatopaikan pitäjän ottamaa vakuutusta tai esittämää muuta vakuutta. Kaatopaikat luokiteltaisiin kolmeen luokkaan niille tuotavien jätteiden ja ympäristön-suojeluvaatimusten suhteen. Valmisteilla olevassa VNp:ssä koetetaan soveltaa direktiiviehdotuksessa esitettyä pohjan jokseenkin ehdotonta ja poikkeuksetonta tiiviysvaatimusta paremmin Suomen olosuhteisiin sopivaksi.

Neuvoston direktiivi, annettu 21.6.1986, ympäristön, erityisesti maaperän, suojelusta käytettäessä puhdistamolietettä maanviljelyssä
Council Directive of 12 June 1986 on the protection of the environment, and in particular of the soil, when sewage sludge is used in agriculture
86/278/EEC

- (*) Puhdistamolietteen käyttöä maanviljelyssä koskevasta direktiivistä on valmistunut keväällä luonnos VNp:ksi. Lausuntokierroksella ollut luonnos on saman sisältöinen kuin direktiivikin, mutta kuuluu tiukkuudessaan maailman kärkeen. Tiukka linja on perusteltavissa maamme erityisolosuhteilla (ilmasto, kasvukausi ja maaperäolot). Taustalla ovat myös lietteiden puhtaus ja pyrkimys turvata maamme puhtaiden maataloustuotteiden maine.

Komission ehdotus vaarallisten jätteiden polttoa koskevaksi neuvoston direktiiviksi
Proposal for a Council Directive on the incineration of hazardous waste
93/296/COM

Vaarallisten jätteiden polttoa koskeva direktiiviehdotus on vasta valmisteilla. Ehdotuksen soveltamisalalla toimivalla Ekokem Oy:llä ei tule olemaan vaikeuksia täyttää luonnosteltuja vaatimuksia. Mikäli aiemmin esillä olleet tiukat vaatimukset olisivat toteutuneet, olisi ongelmajätteitä polttavien teollisuuslaitosten ja sairaalajätteiden polttouunien ollut lähes mahdotonta täyttää vaatimuksia. Vaatimustasoa on direktiiviä valmisteltaessa kuitenkin äskettäin madallettu.

Neuvoston direktiivi, annettu 16.6.1975, jäteöljyhuollosta
Council Directive of 16 June 1975 on the disposal of waste oils
75/439/EEC

- (*) Jäteöljyä koskevan direktiivin mukainen lähes valmis luonnos VNp:ksi on olemassa. Se ei muuttaisi Suomessa voimassa olevaa käytäntöä.

Neuvoston direktiivi, annettu 6.4.1976, polykloorattujen bifeenylien ja polykloorattujen terfenyylien käsittelystä
Council Directive of 6 April 1976 on the disposal of polychlorinated biphenyls and polychlorinated terphenyls
76/403/EEC

PCB:n ja PCT:n käsittelyä koskeva direktiivi on vanhentunut ja uusi on valmisteilla. Suomessa ei liene vaikeuksia täyttää direktiivin vaatimustasoa.

Neuvoston direktiivi, annettu 27.6.1985, nestemäisten ravintoaineiden pakkauksista
Council Directive of 27 June 1985 on containers of for human consumption
85/339/EEC

Nestemäisiä ravintoaineiden pakkauksia koskeva direktiivi on niin väljä, ettei se aiheuta meillä toimenpiteitä.

Komission ehdotus pakkauksia ja pakkausjätteitä koskevaksi neuvoston direktiiviksi

**Proposal for a Council Directive on packaging and packaging waste
92/278/COM**

Pakkauksia ja pakkausjätteitä koskeva direktiiviehdotus on kierrätystavoitteiltaan (90 % v. 2000) erittäin tiukka, mutta komissiossa hyvin kiistanalainen ja saattaa heikentyä jatkossa. Direktiivi saattaa johtaa pahimmillaan kaksinkertaiseen jätteiden keräilyyn (pakkausjätteet kerättäisiin erillään muista jätteistä) Saksan mallin mukaisesti. Vaikutuksia Suomeen on vielä mahdoton arvioida.

Neuvoston direktiivi, annettu 18.3.1991, tiettyjä varallisia aineita sisältävistä paristoista ja akuista

**Council Directive of 18 March 1991 on batteries and accumulators containing certain dangerous substances
91/157/EEC**

Vaarallisia aineita sisältäviä paristoja ja akkuja koskeva neuvoston direktiivi on valmisteltu VNp:ksi. Komissiossa valmistellaan parhaillaan paristojen ja akkujen merkintämääräyksiä. Direktiivi lisää tuotteen myyjän vastuuta ottaa vastaan myymäänsä tuotteita jätteinä.

Neuvoston direktiivi, annettu 12.12.1991, titaanidioksiditeollisuuden jätteistä

**Council Directive of 20 February 1978 on waste from the titanium dioxide industry
77/176/EEC**

(*)

Titaanidioksiditeollisuuden jätteitä koskeva direktiivi annettaisiin jäte- vesi- ja ilman-suojelulain nojalla VNp:nä. Ei aiheuta muutoksia Suomessa. Direktiiviä on käsitelty myös muistion kohdassa 3.4.

Neuvoston suositus, annettu 3.12.1981, koskien jätepaperin käyttöä

**Council recommendation of 3 December 1981 concerning the re-use of waste paper and the use of recycled paper
81/972/EEC**

Jätepaperin käyttöä koskeva suositus ei aiheuta muutoksia Suomessa.

(*) merkityt direktiivit sisältyvät ETA-sopimuksen liitteisiin ja ne on saatettava voimaan viimeistään samaan aikaan sopimuksen kanssa. Muita määräyksiä valmistellaan ja niiden vaikutusten arviointiin sisältyy näin ollen yhä epävarmuustekijöitä. Muut direktiivit on pantava toimeen 1.1.1995 mennessä, ellei valmisteilla olevien direktiivien voimaantuloaikataulu ole vieläkin väljempi.

7.4 Muita direktiivejä

Eläinjätteiden hävittämistä ja ruokajätteitä koskevat direktiivit annetaan MMM:n päätöksinä. Ne vaikeuttavat jätteiden kierrätystä eläinten rehuksi.

Asbestidirektiivi on tarkoitus panna täytäntöön VNp:nä, luonnos on olemassa. Se ei muuta vallitsevaa suomalaista käytäntöä.

8 MELU

Tällä hetkellä Suomessa on samat ympäristömelua koskevat melupäästömääräykset kuin EY-maissa.

Melupäästöjen rajoittamisessa yleiseurooppalaisten EN-standardien merkitys tulee kasvamaan. EY-direktiivien valmistelussa omaksuttu "new approach" merkitsee sitä, että direktiiveissä ei enää anneta yksityiskohtaisia melumerkintä- ja määrätysohjeita. Nämä laatii Eurooppalainen standardisointikomitea CEN. Sen työryhmässä CEN/TC 211 "Acoustics" on ympäristöministeriö ollut jo mukana.

Rakennuskoneiden melupäästödirektiivejä on käsitellyt EY:n komitea Committee on the Adaptation to Technical Progress of the directives on the removal of technical Barriers to Trade in Construction Plant and Equipment.

Euroopan yhdentyminen tullee vaatimaan Suomessa entistä enemmän panostusta meluntorjuntaan ja meluntorjuntaan liittyvän tietotaidon kehittämistä. Melupäästömitauksille tulee myös kysyntää. VTT:n turvallisuustekniikan laboratorioon ollaan luomassa valmiudet suorittaa sellaisia melupäästömittauksia, että ne voivat vastavuoroisesti tulla hyväksytyiksi myös EY-maissa. Työministeriöllä on Melutori niminen tietopankki, johon on sisällytetty myös ympäristömelua koskevia tietoja.

Koulutus- ja tutkimustarvetta on lähinnä teollisuuden ja kaupan puolella. Lisää viranomaistehtäviä aiheutuu lähinnä määräysten noudattamisen valvonnasta. Nämä tehtävät voitaneen kuitenkin hoitaa nykyisillä henkilöresursseilla. Todentamismittauksia varten tarvitaan oma määräraha.

Meluntorjuntadirektiivit on esitetty liitteessä 3.

9 EY:N LUONNONSUOJELUDIREKTIIVIT

Neuvoston direktiivi, annettu 21 toukokuuta 1992, luonnon elinympäristötyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta

Council Directive of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora

92/43/EEC

Habitaattidirektiivillä pyritään suojelemaan luonnonsuojelullisesti arvokkaita lajeja ja niiden elinympäristöjä. Direktiivissä on viisi liitettä, joissa luetellaan suojeltavat elinympäristöt (I), lajit, jotka vaativat elinympäristöjen suojelua (II), erityisesti suojeltavien alueiden valintaan liittyvät kriteerit (III), tiukasti suojellut lajit (IV) ja lajit, joita voidaan hyödyntää suunnitelmallisesti (V). Direktiivi on ensisijaisesti erilaisten alueiden suojelua koskeva määräys. Direktiivin mukaan eräät lajit tarvitsevat täydellistä suojelua, jotkut taas ainoastaan hoitotoimenpidesuunnitelman.

Direktiivi ei kata tiettyjä Suomen kannalta tärkeitä boreaalisen ja subarktisen eliömaantieteellisen alueen elinympäristötyyppejä kuten metsiä (esim. klimaksvaiheen seka-, mänty- ja kuusimetsät) ja soita (esim. aapa- ja palsasuot). Direktiivin liitteistä puuttuu eräitä suomalaisia nisäkkäitä, jotka tarvitsevat suojelua (saimaanhylje, naali, liito-orava). Toisaalta eräät lajit, joille esitetään erityisiä elinympäristönsuojelutoimia,

esiintyvät Suomessa laajalla alueella useilla erilaisilla ympäristötyypeillä (esim. majava, susi, karhu, ilves, saukko, nahkiaiset, merilohi, kivisimppu). Eräät Suomen riistanisäkkäät, joilla on arvioitu olevan metsästyksen kestävä populaatio ja joita pyritään hyödyntämään kestävästä käytöstä periaatteella, ovat direktiivissä kokonaan suojeltujen lajien liitteessä (esim. majava, susi, karhu, ja ilves, mutta sieltä puuttuvat taas ahma ja orava).

Neuvoston direktiivi, annettu 2 huhtikuuta 1979, luonnonvaraisten lintujen suojelusta

**Council Directive of 2 April 1979 on the conservation of wild birds
79/409/EEC**

Lintudirektiivi pyrkii suojelemaan kaikkia luonnonvaraisia lintuja, erityisesti niitä lajeja, joiden kannat ovat pienenemässä sekä lintujen elinympäristöjä. Eräiden lajien suuren populaation, laajan maantieteellisen levinneisyyden tai suuren lisääntymisnopeuden takia lajeja voidaan metsästää kansallisen lainsäädännön mukaisesti joko koko yhteisön alueella tai määrätyissä jäsenvaltioissa. Direktiivissä on neljä liitettä, joissa luetellaan lajit, jotka tarvitsevat elinympäristönsuojelua (I), lajit, joita saa metsästää koko EY-alueella tai vain tietyissä maissa (II), lajit, joita saa kaupata koko EY-alueella tai vain tietyissä maissa (III) sekä kielletyt pyyntimenetelmät ja liikkumisvälineet (IV).

Lintudirektiivi ei kaikin osin sovellu Suomen olosuhteisiin. Kaikki Suomen metsästyslainsäädäntöön kuuluvat riistalinnut lukuunottamatta ristikorsaa ja riekkoa ovat metsästyksen kohteena EY-maissa joko koko alueella tai erikseen mainituissa jäsenmaissa. Suomessa runsaslukuinen ja metsästyksen kohteena oleva riekko ei esiinny lainkaan muualla Euroopassa eikä sitä mainita direktiivissä. Eräitä Suomessa hyvin yleisiä lajeja, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa ja muodostavat terveydellisen riskin ja joiden metsästys on Suomessa vahinkojen estämiseksi sallittu ympäri vuoden (korppi, varis, harakka, närhi, naakka, kesykyyhky, varpunen), ei mainita lainkaan metsästysliitteissä (II). Eräät direktiivissä mainitut lajit (naurulokki, harmaalokki, merilokki, räkättirastas, mustarastas) ovat Suomessa runsaita ja laajalle levinneitä eivätkä kaipaa erityisiä suojelutoimia. Riekon ja kiirunan ansapyynti on Suomessa sallittu Enontekiön, Inarin ja Utsjoen alueilla. Ansojen käyttö on direktiivissä mainittu kiellettävien pyyntimenetelmien kohdalla.

Neuvoston asetus, annettu 20 tammikuuta 1981, koskien valaista saatavia tuotteita ja niiden kauppaa

**Council Regulation of 20 January 1981 on common rules for import of whales or other cetacean products
81/348/EEC**

Asetus ei ole enää voimassa, vaan sisältyy neuvoston asetukseen EEC/3626/82 Council Regulation of 3 December 1982 on the implementation in the Community of the Convention on international trade in endangered species of wild fauna and flora, joka käsittelee uhanalaisten eläinten ja kasvien kauppaa koskevan sopimuksen toimeenpanoa EY-maissa.

10 EY:N TUTKIMUSPOLITIikka

10.1 Rooman sopimus ja yhtenäisasiakirja

1.7.1987 voimaan tullut Yhtenäisasiakirja (Single European Act), jolla tarkistettiin ja täydennettiin Rooman sopimusta, loi varsinaisesti oikeudellisen pohjan EY:n tutkimuspolitiikalle. Sitä ennen tutkimusta oli harjoitettu Euroopan hiili- ja teräsyhteisön (ECSC) ja Euroopan ydinenergiayhteisön (EURATOM) peruskirjojen sekä Rooman sopimuksen artiklan 235 pohjalta.

Yhtenäisasiakirjan artikloissa 130 f – 130 q määritellään

- EY:n tutkimuspolitiikan tavoitteeksi kansainvälisen (teollisen) kilpailukyvyn kohottaminen
- toiminnan suunnittelun välineeksi monivuotinen tutkimuksen puiteohjelma
- puiteohjelman toteuttamismuodoksi erilliset tutkimusohjelmat
- kansallisen toiminnan koordinaation tavoitteet
- suhteiden solmimistapa kolmansiin maihin
- päätöksentekomodaliteetit.

Tutkimuksen puiteohjelmassa on kolme oikeudelliselta perustaltaan erilaista osaa:

- EEC–tutkimustoiminta (European Economic Community)
- EURATOM–tutkimustoiminta
- EY:n oman yhteistutkimuslaitoksen JRC (Joint Research Centre) toiminta, joka jakautuu EEC–osaan ja EURATOM–osaan.

ECSC–tutkimustoiminta ei kuulu tällä hetkellä EY:n tutkimuksen puiteohjelman piiriin. Myös osa EEC–tutkimuksen ohjelmista toteutetaan sen ulkopuolella.

10.1.1 Puiteohjelman toimeenpano

EY:n neuvosto, useimmiten tutkimusministereiden neuvosto, tekee päätöksen puiteohjelmasta, jossa määritellään tutkimuspolitiikan päälinjat ja prioriteetit, tutkimusalueet ja niiden keskinäinen painotus sekä varojen käyttösuunnitelma tutkimuslohkoittain tai tutkimusohjelmittain. Kuitenkin vasta neuvoston erillinen päätös kustakin tutkimusohjelmasta antaa komissiolle valtuudet ja varainkäyttöoikeuden näiden ohjelmien toimeenpanemiseksi.

EY:n tutkimusohjelmaa voidaan toteuttaa useilla eri menettelyillä:

- yhteisrahoitteisina tutkimuksina (shared cost research contracts), jolloin komissio maksaa yleensä enintään 50 prosenttia projektin kuluista (tästä toiminnasta ja rahoitustavasta käytetään nimitystä indirect action)
- yhteistyötutkimuksina, joissa komissio korvaa 100 prosenttia hankkeen ns. marginaalikustannuksista (tämänkaltaisesta toiminnasta käytetään nimitystä concerted action)
- myöntämällä apurahoja tutkijoille ja tutkimusryhmille
- rahoittamalla tukitoimintoja eli seminaareja, julkaisutoimintaa, feasibility–tyyppisiä hankkeita jne. (concerted action)
- rahoittamalla tutkimustulosten levittämiseen ja hyödyntämiseen tähtääviä toimia (concerted action)

- suorana rahoituksena JRC–tutkimuslaitokselle (tästä toiminnasta käytetään nimitystä direct action).

Suurin osa varoista käytetään yhteisrahoitteisiin tutkimuksiin, joten puiteohjelman koko rahallinen volyymi on lähes kaksinkertainen EY:n rahoitukseen nähden.

Tutkimusohjelman toteuttamisessa on yleensä seuraavat vaiheet (ei koske JRC:ssä tehtävää tutkimusta):

Komissio laatii ohjelmalle yksityiskohtaisen työohjelman, jossa esitetään tutkimuksen tavoitteet ja tehtävät.

Komissio julistaa tarjouskilpailun, jolla monikansallisilta eurooppalaisilta tutkimus-konsortioilta pyydetään projektiesityksiä ohjelman eri alueilta.

Komission valitsevat riippumattomat asiantuntijat arvioivat hakemukset.

Komissio solmii tutkimussopimukset projektikonsortioiden kanssa saatuaan siihen valtuutuksen ohjelmakomitealta.

Tutkimustyö alkaa komission valvonnassa.

10.1.2 Tutkimustoiminnan hallinnointi

Pääosasto DG XII (Science, Research and Development) on komissiossa päävastuussa tutkimuspolitiikan valmistelusta. Eri tutkimusohjelmien toteutusta valvovat neuvoston ohjelmapäätöksissään asettamat hallintokomiteat, joissa on EY:n jäsenmaiden edustus. Lisäksi on käytössä eräitä horisontaalisia neuvoa-antavia komiteoita, joista tärkeimmät ovat komissiota ja neuvostoa konsultoiva CREST (Scientific and Technical Research Committee) sekä IRDAC (Industrial R&D Advisory Committee) ja CODEST (Committee for the European Development of Science and Technology). EFTA-maat ovat voineet viime vuosina osallistua komiteoiden työskentelyyn tarkkailijoina (vrt. ETA-sopimus jäljempänä).

10.1.3 EY:n kansainväliset suhteet tutkimusasioissa

EY:llä on seuraavia yhteistyömuotoja kolmansien maiden kanssa:

- bilateraalinen puitesopimus tutkimusyhteistyöstä (oikeuttaa osallistumaan puiteohjelmaan; Suomi teki bilateraaliosopimuksen EEC:n ja EURATOM:in kanssa 1987)
- ohjelmakohtaiset bilateraaliosopimukset, jotka mahdollistavat EY-rahoituksen saannin (mahdollinen COST-maille; Suomi teki tällaisen sopimuksen muun muassa nykyistä ympäristöntutkimusohjelmaa edeltäneeseen STEP-ohjelmaan osallistumiseksi)
- projektikohtainen osallistumismahdollisuus (edellytyksenä bilateraalinen puitesopimus; ei oikeutta EY-rahoitukseen)
- kehitysmaiden kanssa tehtävä tutkimusyhteistyö (EY:n budjetissa on erityinen määräraha tähän tarkoitukseen)
- erityistoimet yhteistyön lisäämiseksi ei-jäsenmaiden kanssa (esimerkiksi Keski- ja Itä-Euroopan maiden tutkimuksen tukiohjelma 1992)

- globaali yhteistyö (esimerkkinä EY:n, Yhdysvaltojen ja Japanin Moskovaan perustama keskus, jolla yritetään estää venäläisten tiedemiesten muuttoa).

Muita tärkeitä yhteistyömuotoja ovat erityisesti EUREKA-yhteistyö (komissio on yksi EUREKA:n jäsenistä), ESA (European Space Agency)– sekä COST-yhteistyö, jossa EY:n komissio ja ministerineuvoston sihteeristö hoitavat sihteeristötehtäviä.

10.2 Maastrichtin sopimus

Maastrichtissa sovittu Unioniperuskirja (Otsake XV Tutkimus ja teknologinen kehittämistyö) vahvistaa EY:n tutkimustoiminnan oikeudellista perustaa lähinnä seuraavalla tavalla:

- Unionikirjassa todetaan, että tutkimuspolitiikan tulee tukea yhteisön kaikkia toimivalta-alueita, ei siis vain teknologiapolitiikkaa.
- Kaikki yhteisötason tutkimus tullaan toimeenpanemaan tutkimuksen puiteohjelman sisällä (tämä tarkoittaa käytännössä samoja menettely- ja budjetointimuotoja kaikessa tutkimustoiminnassa).
- Europarlamentin valta lisääntyy puiteohjelmasta päätettäessä (neuvoston tulee konsultoida parlamenttia sekä puiteohjelmasta että erillisohjelmista päättäessään).
- EY:n tutkimustoiminnan ja jäsenmaiden kansallisen tutkimuksen koordinointia vahvistetaan

10.3 ETA-sopimus

Kun ETA-sopimus astuu tutkimuksen osalta voimaan 1.1.1994 (edellyttäen että sopimus tulee muutoin voimaan tänä vuonna), Suomikin pääsee mukaan kolmanteen puiteohjelmaan samoin oikeuksin ja velvollisuuksin kuin EY-maat. (ETA:n ulkopuolelle jäävät kuitenkin kaksi EURATOM-peruskirjaan pohjautuvaa ydinenergiatutkimusohjelmaa.) Ohjelmien projekteihin osallistuvien kannalta ETA-jäsenyys vastaa varsin pitkälle EY-jäsenyyttä.

ETA-sopimuksen tutkimustoimintaa koskevat määräykset ovat pääpiirteissään seuraavat:

- Sopimuksen VI osassa (Yhteistyö muilla kuin neljän vapauden aloilla) todetaan (art. 78), että EY- ja EFTA-maat syventävät ja laajentavat yhteistyötään yhteisön toiminnassa, joka liittyy tutkimustyöhön ja teknologiseen kehittämistyöhön.
- Yhteistyötä toteutetaan yleensä siten, että EFTA-maat osallistuvat EY:n puiteohjelmiin, erityisohjelmiin, hankkeisiin tai muihin toimiin (art. 80).
- EFTA-maiden toimielimillä, yrityksillä, järjestöillä ja kansalaisilla on hankkeisiin osallistumiseen (siis myös EY-rahoitukseen) sekä tutkimustulosten levittämiseen, arvioimiseen ja hyväksikäyttämiseen samat oikeudet kuin EY-maiden vastaavilla luonnollisilla tai juridisilla henkilöillä (art. 81).
- EFTA-maiden edustajat pääsevät ohjelmien hallintokomiteoihin sekä tutkimusalueen horisontaalikomiteoihin, tosin ilman äänestysoikeutta (pöytäkirja 31 yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla).

- Em. pöytäkirja 31 määrittelee yhteistyön kohteeksi EY:n kolmannen puiteohjelman; seuraavasta puiteohjelmasta sovitaan erikseen ETA-elimissä.
- Suomi maksaa käytännössä noin kahden prosentin maksuosuuden ETA-sopimukseen kuuluvista tutkimus- ja kehitystyöaktiviteeteista, ja maksu suoritetaan kaksi kertaa vuodessa (art. 82 ja pöytäkirja 32).

EFTA-maat eivät voi ETA:n pohjalta osallistua EY:n sisäiseen päätöksentekoon. Niille varataan kuitenkin mahdollisuus esittää kantansa komission valmistellessa esityksiä. Käytännössä EFTA-maat kykenevät vaikuttamaan esim. tutkimusohjelmien sisältöön sekä rahoitettavien hankkeiden valintaan EY-maiden veroisesti.

10.4 Kolmas ja neljäs puiteohjelma

10.4.1 Kolmas puiteohjelma

Tällä hetkellä on meneillään kolmas tutkimuksen puiteohjelma, josta tehtiin päätös EY:n ministerineuvoston kokouksessa 23.4.1990 (EY:n virallinen lehti OJ No L 117,8.5.1990). Ohjelma kattaa vuodet 1990–1994.

EY:n rahoitus tälle puiteohjelmalle on yhteensä 6,6 mrd ECUa eli 47 miljardia Suomen markkaa, mikä on noin neljä prosenttia EY:n budjetista ja suunnilleen saman verran EY-alueen koko (siviili)tutkimusrahoituksesta. Nykyiseen puiteohjelmaan kuuluu 15 tutkimusohjelmaa sekä erillinen tutkimustulosten levittämiseen ja hyödyntämiseen tähtäävä ohjelma (ns. VALUE-ohjelma).

Kolmannen puiteohjelman tutkimusohjelmat ovat seuraavat ja niillä on seuraavan suuruinen EY-rahoitus:

-	Informaatioteknologia (Information technologies)	1 532 MECU
-	Tietoliikenneteknologia (Communications technologies)	554 MECU
-	Yleisesti kiinnostavat telemaattiset järjestelmät (Development of telematic systems in areas of general interest)	882 MECU
-	Teollisuus- ja materiaalitekniikat (Industrial and materials technologies)	848 MECU
-	Mittaus ja testaus (Measurement and testing)	333 MECU
-	Ympäristö (Environment)	469 MECU
-	Merentutkimus ja meritekniikka (Marine science and technology)	248 MECU
-	Biotekniikka (Biotechnology)	186 MECU
-	Maatalous ja maatalousteollisuus (Agricultural and agro-industrial research)	377 MECU
-	Biolääketiede ja terveydenhuolto (Biomedical and health research)	151 MECU
-	Biotieteet kehitysmaiden tarpeisiin (Life sciences and technologies for developing countries)	266 MECU

–	Muu kuin ydintekninen energia (Non-nuclear energies)	217 MECU
–	Ydinfission turvallisuus (Nuclear fission safety)	228 MECU
–	Hallittu ydinfuusio (Controlled thermonuclear fusion)	568 MECU
–	Inhimilliset resurssit ja liikkuvuus (Human capital and mobility)	587 MECU

Puiteohjelmassa on edelleen pääpaino informaatio- ja tietoliikenneteknologiaohjelmilla sekä energiatutkimusohjelmilla, vaikkakin muun muassa ympäristöntutkimuksen suhteellinen rahoitusosuus on vähitellen kasvamassa.

10.4.1.1 Ympäristöntutkimusohjelma (Environment)

Yksi EY:n tutkimusohjelmista on siis ympäristöntutkimusohjelma Environment (neuvoston päätös: OJ No L 192, 16.7.1991). Se on kolmas perättäinen yhteisön ympäristöntutkimusohjelma, johon suomalaiset tutkimuslaitokset osallistuvat. Environment-ohjelma, joka kattaa vuodet 1991 – 1994, on meillä parhaiten akronyymistään STEP/EPOCH (Science and Technology for Environmental Protection/European Programme on Climatology and Natural Hazards) tunnetun EY:n edellisen ympäristöntutkimusohjelman laajennus ja tarkennus.

EY:n ympäristöntutkimusohjelman virallinen tavoite on vahvistaa EY:n ympäristöpolitiikan ja sen toimeenpanon tieteellis-teknistä perustaa. Ohjelma ei kuitenkaan ole sidottu tiukasti olemassa oleviin direktiiveihin tai uusien säännösten valmisteluun, vaan se kattaa ympäristönsuojelun varsin laajasti, ja ohjelmaan sisältyy paljon perustutkimuksenkin luonteista toimintaa.

Environment 1991 – 1994 jakautuu neljään ohjelma-alueeseen, joilla on seuraavan suuruinen EY-rahoitus:

I	Participation in Global Change Programmes	116 MECU
II	Technologies and Engineering for the Environment	73 MECU
III	Research on Economic and Social Aspects of Environmental Issues	17 MECU
IV	Technological and Natural Risks	84 MECU

Ohjelma-alueen I kautta kanavoidaan paljolti EY:n panostusta Global Change-ohjelmaan eli maailmanlaajuisten ympäristömuutosten ja niiden seurausten ja torjunnan tutkimiseen.

Ohjelma-alueella II rahoitetaan teknisiin innovaatioihin tähtääviä tutkimuksia yhtäältä ympäristön tilan seurannan kehittämiseksi ja toisaalta ympäristön kuormituksen rajoittamiseksi ("cleaner technologies", päästöjen vähentäminen, kierrätys, teollisuusriskien ehkäisy, riskinarviointi) ja ympäristön kunnostamiseksi. Ohjelma-alueella pyritään muun muassa tukemaan tulevan Euroopan ympäristöviraston EEA:n (European Environment Agency) toimintoja.

Ohjelma-alue III muodostaa "yhteiskunnallisen ympäristöntutkimuksen" ohjelman, jolla pyritään lisäämään ympäristön muuttumisen yhteiskunnallisten ja taloudellisten syiden

ja vaikutusten ymmärtämistä sekä tarjoamaan tieteellisiä perusteita kestäväan kehitykseen johtavien ympäristöstrategioiden valinnalle. Tämän ohjelma-alueen työohjelma kirjoitettiin kokonaan uudelleen ympäristöntutkimusohjelman toista tarjouskierrosta varten.

Ohjelma-alue IV käsittelee luonnonilmiöiden aiheuttamia riskejä (maanjäristykset, tulivuorenpurkaukset, maastopalot) ja ihmisen luoman teknologian aiheuttamia riskejä. Tälle ohjelma-alueelle sijoittuu esimerkiksi maatalouden ympäristövaikutusten ja niiden torjunnan tutkimus. Ohjelma-alueelle kuuluu myös ympäristölääketieteen ja ekotoksikologian tutkimus.

Environment-ohjelmasta on käyty kaksi tarjouskierrosta. Toinen tarjouskierros avautui toukokuun 1993 puolivälissä (OJ No C 139/14, 18.5.1993), ja sille tehtävät projektiesitykset oli jätettävä EY:n komissiolle viimeistään 19.7.1993. Toinen tarjouskierros on samalla viimeinen tästä meneillään olevasta ohjelmasta järjestettävä.

Environment-ohjelman tutkimusprojekteihin käytettävä EY-rahoitus on 290 MECUa (ml. lisäbudjetista tuleva rahoitus), josta ensimmäisellä kierroksella on jaettu hieman yli puolet. Lisäksi EY on osoittanut ympäristöntutkimukseen varatuista määrärahoista varsin suuren osan omalle Joint Research Centre JRC-yhteistutkimuslaitokselleen (tämä osuus ei sisälly em. 290 MECU:un).

Ympäristöntutkimusohjelmaa johtaa EY:n komission pääosaston XII ympäristöntutkimusosasto (DG XII/Direction D). Ohjelmalla on jäsenvaltioiden virallisista edustajista koostuva ohjelmakomitea (tyyppiä III eli ns. Regulatory Committee), joka muun muassa käsittelee ja hyväksyy ohjelman työohjelman sekä rahoitettavat projektit. EFTA-maat ovat olleet ohjelmakomiteassa tarkkailijoina (Suomea edustaa Vesien- ja ympäristöntutkimuslaitos). Kun ETA-sopimus tulee täysimääräisesti voimaan tutkimuksen osalta, Suomi voi nimittää tähänkin komiteaan täysivaltaisen komiteajäsenen.

Environment-ohjelmaan hyväksyttiin sen ensimmäisellä tarjouskierroksella 14 suomalaista tutkimuslaitosta, näiden joukossa Vesien- ja ympäristöntutkimuslaitos hankkeeseen "The Development of Composting Systems for Xenobiotic Waste Treatment and for the Bioremediation of Contaminated Land".

10.4.1.2 Mittaus- ja testausohjelma (BCR)

Toinen ympäristöhallintoa laboratoriotoiminnan kautta välittömästi koskeva ohjelma on Mittaus- ja testausohjelma BCR. Se on jatkoa EY:n edellisten puiteohjelmien sovelletun metrologian ja kemiallisten analyysien tutkimus- ja kehitysohjelmalle, joka on saanut viitenimensä ohjelmaa hallinnoivan yksikön Bureau Communautaire de Reference (BCR) mukaan.

Ohjelman tavoitteena on yhtenäistää eri maissa toimivien mittaus- ja testauslaboratorioiden osaamista ja tulosten arviointia siten, että niiden tuloksiin voidaan luottaa yli rajojen. Ensisijainen menettely ovat vertailumittaukset, jotka antavat tietoa eri laboratorioiden tulosten yhteensopivuudesta. Vesien- ja ympäristöntutkimuslaitos on mukana BCR-hankkeessa "Quality Assurance of Information in Marine Environmental Europe, Quasimeme", joka tähtää tiedon laadunvarmennukseen merialueen seurannassa.

10.4.1.3 Muut ympäristöä sivuavat ohjelmat

Ympäristönäkökulma on pyritty integroimaan myös muihin EY:n tutkimusohjelmiin jo meneillään olevassa puiteohjelmassa. Selvimmin ympäristökysymykset tulevat esille

merentutkimuksen ja meriteknologian ohjelmassa (akronyymi MAST), mutta ympäristönäkökulma on esillä myös teollisuus- ja materiaaliteknologiaohjelmassa, bioteknologiaohjelmassa, maatalouden tutkimusohjelmassa sekä energiatutkimusohjelmissa.

10.4.2 Neljäs puiteohjelma

Vuosiksi 1994 – 1998 tarkoitettu, järjestyksessä neljäs EY:n tutkimuksen puiteohjelma on valmisteilla. Komissio on viime kesäkuussa tehnyt asiasta virallisen esityksen neuvostolle (COM(93) 276 final).

Neljännessä puiteohjelmassa toteutetaan Maastrichtin unionisopimuksen periaatteita. Yleisiä peruslinjauksia ovat seuraavat:

- keskittyminen esikilpailulliseen tai standardisointia tukevaan tutkimukseen
- parempi yhteistyö muiden EY-tutkimusta täydentävien yhteiseurooppalaisten tutkimusorganisaatioiden kanssa
- tarkempi selektiivisyys tutkimusaiheiden valinnassa
- tarkempi läheisyysperiaatteen (subsidiariteetin) noudattaminen
- nopeampi reagointi muutostarpeisiin
- parempi koulutuksen ja tutkimuksen välinen synergia.

Koko puiteohjelman rahoitus on komission esityksen mukaan 13,1 mrd ECUa, joista 10,9 mrd ECUa käytetään varsinaiseen tutkimukseen. Kolmannen ja neljännen puiteohjelman rahoitusluvut eivät ole suoraan vertailukelpoisia; EY:n tutkimusrahoitus kasvaa kuitenkin reaalisesti useita prosentteja.

Keskustelussa EY:n komission ensimmäisestä neljättä puiteohjelmaa koskeneesta työdokumentista (lokakuulta 1992) on erityisesti korostettu, että seuraavan ympäristöntutkimusohjelman tulee mahdollisimman tehokkaasti tukea EY:n ympäristönsuojelun toimintaohjelmaa (Community's Fifth Action Programme on the Environment). Tämä todetaan nyt selkeästi komission virallisessa esityksessä. Samalla todetaan tarve ottaa huomioon myös EY:n sitoumukset Rion UNCED-konferenssin päätösten toteuttamiseksi.

Komission puiteohjelmaesityksessä ympäristö, "Environment", on yksi ensimmäisen aktiviteetin seitsemästä pääteemasta. Dokumentissa määritellään ympäristöntutkimukselle kolme päätavoitetta (priority objectives):

- EY:n ympäristöpolitiikan tavoitteenasettelussa ja toimeenpanossa tarvittavan tieteellisen perustan vahvistaminen päämääränä ympäristönsuojelun tason nostaminen ("increased level of environmental protection")
- Euroopan teollisen kilpailukyvyn edistäminen stimuloimalla kestävän kehityksen mukaisen uuden teknologian kehittämistä
- koko maapallon laajuisten ympäristöprosessien ymmärtämisen ja havainnoinnin lisääminen ja parantaminen (erityisesti ihmisen toimintojen vaikutusten selvittäminen).

Environment-teema on komission esityksessä jaettu kahteen laajaan osaohjelmaan (vrt. edellä luetellut päätavoitteet):

A	Natural Environment, Environmental Quality and Global Change
B	New Technologies for Environmental Protection.

Seuraavan ympäristöntutkimusohjelman työohjelman valmistelu EY:n komissiossa alkanee jo syksyllä 1993 ja EFTA-mailla on mahdollisuus vaikuttaa siihen nykyisen ympäristöntutkimusohjelman komitean kautta.

Ympäristöntutkimusohjelma ei tietenkään yksin kykene ympäristön kannalta kestäväen taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen vaatiman tietopohjan luomiseen. Ympäristönäkökulma onkin pyritty integroimaan myös muihin tuleviin tutkimusohjelmiin – tai tässä vaiheessa vielä paremminkin puiteohjelman pääteemoihin; komission esityksessä hyvinkin selkeästi "Industrial Technologies"– ja "Energy"–osiin. Ympäristön ja kestäväen kehityksen kannalta varsin tärkeää tulee olemaan saako ympäristönäkökulma ansaitsemansa painoarvon, kun näissä ohjelmissa tehdään päätöksiä rahoitettavista hankkeista.

LIITE 1. Direktiivin 85/337/EEC hankeluettelo

1. Öljynjalostamot ja laitokset, jotka kaasuttavat tai nesteyttävät kivihiiltä tai öljyliusketta vähintään 500 t/d.
2. Lämpövoimalaitokset ja muut polttolaitokset, joiden lämmöntuotto on vähintään 300 MW sekä ydinvoimalaitokset ja muut ydinreaktorit.
3. Laitokset, jotka on suunniteltu yksinomaan radioaktiivisen jätteen pysyvään varastointiin ja loppusijoittamiseen.
4. Valuraudan ja teräksen alkusulatukseen tarkoitetut laitokset.
5. Asbestin louhinta sekä laitokset, jotka käsittelevät tai muuntavat asbestia tai asbestia sisältäviä tuotteita (asbestisementtiä > 20 000 t/v; asbestia kitkapintamateriaalissa > t/v; muita tuotteita, joissa > 200 t/v asbestia).
6. Kemianteollisuuden laitoskombinaatit.
7. Moottoriteiden, pikateiden ja kaukoliikenteen rautateiden sekä sellaisten lentokenttien rakentaminen, joiden pääkiitorata on vähintään 2 100 m.
8. Kauppasatamat sekä sisävesiväylät ja sisävesiliikenteen satamat yli 1350 t aluksille.
9. Myrkyllisten ja vaarallisten jätteiden käsittelylaitokset.

LIITE 2/1

LIITE 2. Ilmansuojeludirektiivit

EY-DIREKTIIVIT, JOTKA ON HYVÄKSYTTY ENNEN 31.7.1992 JA JOTKA ON SAATETTA-
VA SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN ENNEN ETA-SOPIMUKSEN VOIMAANTULOJA

Neuvoston direktiivi titaanidioksiditeollisuuden jätteistä (78/176/ETY) ja neuvoston direktiivi titaanidioksiditeollisuuden jätteiden vaikutuksen alaisena olevien ympäristöjen valvomiseksi ja tarkkailemiseksi (82/883/ETY)

Ei sisällä ilmansuojeluasioita.

Neuvoston direktiivi ilmanlaadun raja- ja ohjearvoista rikkidioksidille ja leijumalle (80/7-79/ETY) sekä direktiivin muutokset (81/857/ETY) ja (89/427/ETY)

Neuvoston direktiivi ilmassa olevan lyijyn raja-arvosta (82/884/ETY)

Neuvoston direktiivi teollisuuslaitosten aiheuttaman ilman pilaantumisen ehkäisemisestä (84/360/ETY)

Neuvoston direktiivi ilmanlaatustandardeista typpidioksidille (85/203/ETY) ja direktiivin muutos (85/580/ETY)

Neuvoston direktiivi moottoribensiinin lyijypitoisuudesta (85/210/ETY)

Neuvoston direktiivi tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinneista (85/337/ETY)

Neuvoston direktiivi asbestin aiheuttaman ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä ja vähentämisestä (87/217/ETY)

Neuvoston direktiivi kevyen polttoöljyn ja dieselölyn rikkipitoisuudesta (87/219/ETY), muutettu 23.3.1993 (93/12/ETY)

Neuvoston direktiivi tiettyjen suurista polttolaitoksista ilmaan pääsevien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta (88/609/ETY)

Neuvoston direktiivi uusien yhdyskuntajätteiden polttolaitosten aiheuttaman ilman pilaantumisen ehkäisemisestä (89/369/ETY)

Neuvoston direktiivi olemassaolevien yhdyskuntajätteiden polttolaitosten aiheuttaman ilman pilaantumisen ehkäisemisestä (89/429/ETY)

Neuvoston asetus (ETY) N:o 594/91 otsonikerrosta heikentävistä aineista

ETA-sopimukseen sisältyy otsonikerrosta heikentävien aineiden osalta poikkeusjärjestely, jonka mukaan EFTA-valtiot voivat noudattaa sopimuksen voimaantulon ajankohtana voimassaolevaa kansallista lainsäädäntöään, joka on tiukempi kuin EY:n asetus.

Asetus Suomessa on toteutettu valtioneuvoston päätöksillä 508/91, 891/92 ja 677/93.

31.7.1991 JÄLKEEN HYVÄKSYTYT ILMANSUOJELUA KOSKEVAT DIREKTIIVIT

Council Directive on air pollution by ozone. 92/72/ETY Hyväksytty 24.9.1992
ja tuli voimaan 31.12.1992.

Council Directive 93/12/EEC of 23 March 1993 on the approximation of the laws of the
Member States relating to the sulphur content of certain liquid fuels, tulee voimaan
1.10.1994.

LIITE 3. Meluntorjunta direktiivit

COUNCIL DIRECTIVE OF 6 FEBRUARY 1970 on the approximation of the laws in the Member States relating to the permissible sound level and the exhaust system of motor vehicles

DIRECTIVE 70/157/EEC

Amendments: 73/350/EEC, 77/212/EEC, 81/334/EEC, 84/372/EEC, 84/424/EEC ja 89/491/EEC, 92/97/EEC

COUNCIL DIRECTIVE OF 29 MARCH 1977 on the approximation of the laws of the Member States relating to the driver-perceived noise level of wheeled agricultural or forestry tractors

DIRECTIVE 77/311/EEC

Amendment: 82/890/EEC

COUNCIL DIRECTIVE OF 23 NOVEMBER 1978 on the approximation of the laws of the Member States relating to the permissible sound level and exhaust system of motorcycles

DIRECTIVE 78/1015/EEC

Amendments: 87/56/EEC, 89/235/EEC

COUNCIL DIRECTIVE OF 19 DECEMBER 1978 on the approximation of the laws of the Member States relating to the determination of the noise emission of construction plant and equipment

DIRECTIVE 79/113/EEC

Amendments: 81/1051/EEC, 85/405/EEC

COUNCIL DIRECTIVE OF 20 DECEMBER 1979 on the limitation of noise emissions from subsonic aircraft

DIRECTIVE 84/51/EEC

Amendment: 83/206/EEC

COUNCIL DIRECTIVE OF 17 SEPTEMBER 1984 on the approximation of the laws of the Member States relating to the permissible sound power level of compressors

DIRECTIVE 84/533

Amendment: 85/406/EEC

COUNCIL DIRECTIVE OF 17 SEPTEMBER 1984 on the approximation of the laws of the Member States relating to the permissible sound power level of tower cranes

DIRECTIVE 84/535/EEC

Amendment: 85/407/EEC

COUNCIL DIRECTIVE OF 17 SEPTEMBER 1984 on the approximation of the laws of the Member States relating to the permissible sound power level of welding generators

DIRECTIVE 84/536/EEC

Amendment: 85/407/EEC

COUNCIL DIRECTIVE OF 17 SEPTEMBER 1984 on the approximation of the laws of the Member States relating to the permissible sound power level of power generators

DIRECTIVE 84/536/EEC

Amendment: 85/408/EEC

COUNCIL DIRECTIVE OF 17 SEPTEMBER 1984 on the approximation of the laws of the Member States relating to the permissible sound power level of powered handheld concrete breakers and picks

DIRECTIVE 84/537/EEC

Amendment: 85/409/EEC

